

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

ОБЛІК І АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

виконала:

студентка спеціальності

071 “Облік і оподаткування”

Василишин Анна Любомирівна

науковий керівник:

к.е.н., доцент Шкроміда В.В.

рецензент:

к.е.н., доцент Мигович Т.М.

Івано-Франківськ – 2024

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника

Інститут, факультет економічний
Кафедра обліку і оподаткування
Освітній рівень “магістр”
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Іван БАЛАНЮК
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ 29 ” листопада 2023 р

_____ (підпис)

_____ (дата)

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА**

Василишин Анни Любомирівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи “Облік і аналіз процесу формування фінансових
результатів та розподілу прибутку на підприємстві”

Керівник роботи Шкроміда Віталій Васильович, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити (детальний план дипломної роботи): Розділ 1. Теоретичні основи формування фінансових результатів та їх обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві. 1.1. Сутність фінансових результатів в управлінській діяльності підприємства та зміст процесу їх розподілу. 1.2. Підходи до наукової класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. 1.3. Нормативні регламенти з організації і здійснення обліку фінансових результатів діяльності підприємства. Розділ 2. Методичні засади обліково-інформаційного забезпечення процесу формування фінансових результатів. 2.1. . Організація і ведення оперативного обліку та первинної документації з формування фінансових результатів ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО». 2.2. Синтетичний і аналітичний облік формування та розподілу фінансових результатів діяльності ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО». 2.3. Відображення фінансових результатів у реєстрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО». Розділ 3. Аналіз фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства. 3.1. Застосування аналітичних процедур для процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства. 3.2.

Структурний та факторний аналіз формування фінансових результатів діяльності підприємства. 3.3. Сучасні підходи до удосконалення аналізу в системі інформаційного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства.

1. Дата видачі завдання _____ 04.12.2023 р. _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	РОЗДІЛ 1 “ Теоретичні основи формування фінансових результатів та їх обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві”	18.03.2024 р.	
2	РОЗДІЛ 2 “ Методичні засади обліково-інформаційного забезпечення процесу формування фінансових результатів ”	28.06.2024 р.	
3	РОЗДІЛ 3 “ Аналіз фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства ”	15.11.2024 р.	

Студентка _____
(підпис)

Василишин А.Л.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Шкроміда В.В.
(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

наукового керівника, доцента, кандидата економічних наук
Шкромиди Віталія Васильовича
на кваліфікаційну роботу студентки 2-го курсу групи ОО(з)-М2
Василишин Анни Любомирівни
на тему
«Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів та розподілу
прибутку на підприємстві»

У сучасних умовах підвищення ефективності управління фінансовими результатами є однією з ключових передумов успішного функціонування підприємств. Формування фінансових результатів і їх розподіл є важливими аспектами, які впливають на стійкість бізнесу, конкурентоспроможність і стратегічний розвиток. Це зумовлює актуальність обраної теми роботи, її значимість і практичну важливість.

У кваліфікаційній роботі студенткою досліджено сучасні теоретичні основи обліку та аналізу фінансових результатів, проведено ґрунтовний аналіз існуючих підходів до розподілу прибутку на прикладі підприємства ТОВ «Делікатеси ІКО». Автором розглянуто проблеми та перспективи вдосконалення організації управлінського обліку з метою підвищення фінансової ефективності. У роботі запропоновано практичні рекомендації щодо покращення обліку фінансових результатів, вдосконалення звітності та використання сучасних підходів до розподілу прибутку.

Кваліфікаційна робота виконана на високому науково-методичному рівні. Авторка продемонструвала здатність аналізувати інформацію, синтезувати наукові положення та критично оцінювати різноманітні джерела. Результати дослідження базуються на нормативних актах, сучасній економічній літературі та даних реального підприємства. Це дозволяє вважати роботу практично значущою і такою, що може бути впроваджена у діяльність підприємств.

Серед зауважень варто відзначити, що в роботі було б доцільно глибше розглянути зарубіжний досвід у сфері обліку та розподілу фінансових результатів. Проте це зауваження не впливає на загальну позитивну оцінку дослідження.

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота Васишин Анни Любомирівни на тему “Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку на підприємстві” є завершеним самостійним науковим дослідженням, що відповідає встановленим вимогам, має практичну та

наукову цінність. Робота може бути допущена до захисту із позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”.

Науковий керівник,
кандидат економічних наук
доцент кафедри обліку і оподаткування
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника В. В. Шкроміда

«27» листопада 2024 р.

(підпис)

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

студентки 2-го курсу групи ОО(з)-М2 Василичин Анни Любомирівни
на тему «Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів та
розподілу прибутку на підприємстві»

Головним завданням сучасного підприємства є досягнення фінансової стійкості, підвищення ефективності діяльності та забезпечення конкурентоспроможності. У цьому контексті облік і аналіз фінансових результатів, а також раціональний розподіл прибутку відіграють ключову роль, оскільки забезпечують підприємство необхідними ресурсами для сталого розвитку.

Об'єктом дослідження у магістерській роботі Василичин Анни Любомирівни є процес формування фінансових результатів та розподілу прибутку на прикладі ТОВ «Делікатеси ІКО».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних аспектів, пов'язаних із бухгалтерським обліком та аналізом фінансових результатів підприємства.

Автором здійснено глибоке дослідження обраної теми. У роботі розкрито концептуальні основи формування фінансових результатів, обґрунтовано важливість використання аналітичних методів для управління прибутком. Практична частина роботи присвячена аналізу фінансових показників підприємства та розробці рекомендацій щодо вдосконалення системи управління фінансовими результатами.

Робота має наукову новизну, оскільки автором запропоновано практичні рекомендації з удосконалення внутрішньої звітності та обліку, що можуть бути впроваджені у діяльність підприємств.

Варто відзначити логічну структуру роботи, послідовність викладу матеріалу та обґрунтованість висновків. Усі поставлені завдання виконано. При цьому автором використано широкий спектр джерел, що базуються на сучасній нормативно-правовій базі, економічній літературі та практичних даних.

Серед зауважень можна зазначити, що в роботі доцільно було б ширше висвітлити методи прогнозування фінансових результатів, які сприяють більш ефективному управлінню підприємством. Однак це не знижує загальної якості виконаного дослідження.

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота Васишин Анни Любомирівни на тему “Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку на підприємстві” є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, яке має як наукову, так і практичну цінність. Робота відповідає встановленим вимогам, може бути допущена до захисту, а її автор заслуговує на присудження другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”.

Рецензент,
кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансів
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника Мигович Т.М.

«28» листопада 2024 р.

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти виконана Василишин Анною Любомирівною.

Назва роботи: «Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку на підприємстві».

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування».

Кваліфікаційна робота містить: 85 сторінок, список літератури з 37 найменувань, таблиць 14, рисунків 4, додатків 4.

Об'єкт роботи - порядок обліково-аналітичної підтримки у формуванні, розподілі та використанні фінансових результатів і прибутку ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО».

Предметом роботи є теоретичні, методичні та практичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення процесів визначення фінансових результатів і розподілу прибутку на ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО».

Метою роботи є дослідження та вдосконалення процесу ведення обліку та оцінювання фінансових результатів функціонування організації та ефективного управління прибутком з метою оптимізації його фінансового стану і забезпечення стійкого розвитку.

У роботі розглянуто теоретичні основи формування фінансових результатів та їх обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві, а саме описано сутність фінансових результатів за різними науковими джерелами, узагальнено підходи до їх класифікації, а також розкрито проблеми нормативно-правового регулювання обліку фінансових результатів.

Досліджено методичні засади обліково-інформаційного забезпечення процесу формування фінансових результатів на прикладі ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО», зокрема особливості організації і ведення оперативного обліку та первинної документації з формування фінансових результатів. Викладено специфіку відображення фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності на досліджуваному підприємстві.

Проведено аналіз доходів, витрат і фінансових результатів в системі управління діяльністю ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО» та запропоновано шляхи збільшення прибутковості у сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: фінансовий результат, доходи, витрати, собівартість, бухгалтерський облік, контроль, прибуток, збиток, аналіз.

Рік виконання роботи 2024.

Рік захисту роботи 2024.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЇХ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	7
1.1. Сутність фінансових результатів в управлінській діяльності підприємства та зміст процесу їх розподілу.....	7
1.2. Підходи до наукової класифікація фінансових результатів діяльності підприємства.....	12
1.3. Нормативні регламенти з організації і здійснення обліку фінансових результатів діяльності підприємства.....	18
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО».....	26
2.1. Організація і ведення оперативного обліку та первинної документації з формування фінансових результатів.....	26
2.2. Синтетичний і аналітичний облік формування та розподілу фінансових результатів діяльності.....	32
2.3. Відображення фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності.....	37
Висновки до розділу 2.....	41
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО».....	43
3.1. Застосування аналітичних процедур для процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства.....	43
3.2. Структурний та факторний аналіз формування фінансових результатів діяльності підприємства.....	54

3.3. Шляхи удосконалення управління фінансовими результатами підприємства.....	59
Висновки до розділу 3.....	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Актуальність теми. Функціонування будь-якого суб'єкта господарювання передбачає постійне зіставлення доходів і витрат з метою визначення фінансового результату – прибутку або збитку. У фінансових результатах відображаються всі аспекти діяльності підприємства: система зовнішнього та внутрішнього управління, технологічний рівень і організація виробництва, особливості діяльності, що впливають на обсяги і якість продукції, рівень собівартості й ціноутворення, продуктивність праці та інші фактори.

Сукупність цих факторів робить фінансовий результат ключовою рушійною силою ринкового механізму господарювання та головним джерелом економічного і соціального розвитку підприємств та держави загалом. З ціллю підвищення максимальної ефективності господарської діяльності потрібно забезпечити оптимальний розподіл прибутку, що задовольняє інтереси держави, підприємства, працівників і власників. Власник підприємства зацікавлений у максимізації фінансового результату, адже це є джерелом його доходів (через дивідендну політику), основним фінансовим ресурсом з метою розвитку підприємства, поліпшення науково-технічних аспектів матеріальної бази та продукції, а також критерієм інвестиційної привабливості підприємства.

У своїй науковій діяльності досліджували питання, пов'язані з формуванням фінансових результатів такі науковці, як Р.Ф. Бруханський, І.М. Белова, Т.В. Дідоренко, О.П. Завитій, С.Ф. Голов, С.І. Головацька, К. Друрі, Х.Л. Дюкарева, В.М. Жук, П.М. Іванченко, О.А. Зоріна, М.В. Корягін, Я.Д. Крупка, П.О. Куцик, О.П. Кундря-Висоцька, В.О. Ластовецький, Н.О. Лоханова, Д. Миддлтон, Л.Г. Медвідь, Л.В. Нападовська, Б. Нідлз, В.О. Озеран, М.С. Палюх, М.С. Пушкар та інші. Базуючись на недосконалості методичного й нормативного забезпечення обліку та оцінки фінансових результатів підприємства, невизначеності багатьох теоретичних аспектів, а також недостатньому дослідженні цієї проблеми було зроблено вибір теми дипломного дослідження, визначено його мету, завдання та структуру.

Метою роботи є дослідження та вдосконалення процесу ведення обліку та

оцінювання фінансових результатів функціонування організації та ефективного управління прибутком з метою оптимізації його фінансового стану і забезпечення стійкого розвитку.

Для досягнення цієї мети визначено та вирішено такі комплексні завдання:

- розкрити сутність фінансового результату як економіко-облікової категорії;
- оцінити існуючі методи обліку фінансових результатів, а також управління прибутком та ознайомитися з класифікаціями утворення фінансових результатів і поділу прибутку для реалізації завдань обліку та аналізу, маючи за мету підвищення результативності управління прибутком;
- дослідити теоретичні засади організації обліково-аналітичного забезпечення та нормативно-правову базу, що регламентує його здійснення;
- проаналізувати особливості організації та здійснення оперативного обліку, а також складання первинних документів, пов'язаних із формуванням фінансових результатів досліджуваного підприємства;
- вивчити характер синтетичного і аналітичного обліку разом із методами відображення фінансових результатів у бухгалтерських регістрах і фінансовій звітності підприємства;
- дослідити процес формування фінансових результатів та способів розподілу прибутку на підприємстві, що є об'єктом дослідження, та розробити рекомендації для вдосконалення облікових процедур.

Об'єктом дослідження є порядок обліково-аналітичної підтримки у формуванні, розподілі та використанні фінансових результатів і прибутку підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення процесів визначення фінансових результатів і розподілу прибутку підприємств.

Методи дослідження. Теоретико-методологічна база дослідження спирається на інтеграцію загальнонаукових і специфічних методів аналізу. Щоб досягти мети та виконати завдання використано такі методи:

- морфологічний аналіз, наукова абстракція, теоретичне узагальнення та

- системний аналіз – застосовані для розвитку теоретичних засад і дослідження аспектів організації бухгалтерського обліку;
- моделювання було використане для розробки підходів до організації та методичних основ обліково-аналітичного забезпечення контролю фінансових показників;
  - статистичний, фінансовий та економічний аналізи – застосовані для створення методичних принципів оцінки фінансових результатів організації;
  - метод порівняння використано для аналізу нормативно-правової бази бухгалтерського обліку та аналітичного забезпечення контролю фінансових показників;
  - графічний метод – застосований для візуалізації та схематичного представлення теоретичних і практичних матеріалів дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів проявляється у створенні теоретичних засад та розробці практичних пропозицій, націлених на удосконалення процесу обліково-аналітичного контролю фінансових результатів і розподілу прибутку в організації.

Практичне значення отриманих результатів забезпечує використання ключових напрямків і наданні конкретних рекомендацій, спрямованих на покращення ефективності обліково-аналітичного підтримання процесів визначення фінансових результатів, а також перерозподілу прибутку підприємств роздрібної і оптової торгівлі.

Апробація результатів роботи. Тези на тему “ Вплив оцінки результатів діяльності на управлінські рішення у роздрібній торгівлі” опубліковано в збірнику тез та доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, яка проходила в місті Івано-Франківськ в 2024р.

Обсяг і структура дослідження. Робота складається з титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини (3 розділи), висновків, використаних джерел, а також додатків. Обсяг основної частини роботи 60 сторінок. Робота містить 14 табл., 4 рис., 4 додатки, 37 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЇХ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність фінансових результатів в управлінській діяльності підприємства та зміст процесу їх розподілу

В умовах сучасної української економіки, де суб'єкти господарювання мають автономію у прийнятті рішень, принципи самофінансування та самоокупності стають ще більш актуальними. Вирішальним фактором реалізації цих принципів є організація достатнього обсягу фінансових результатів, що не лише підсумовують діяльність підприємства, але й створюють базу для наступних етапів розвитку. Під час господарської діяльності підприємство постійно аналізує доходи та витрати, визначаючи фінансові результати у вигляді доходу чи втрат.

Гама визначень дуже широка, це можна пояснити різноманітними підходами науковців до пояснення цього поняття. У таблиці 1.1 наведено думки науковців в актуальних економічних та бухгалтерських джерелах до тлумачення поняття «фінансовий результат».

Таблиця 1.1

Аналіз підходів науковців до трактування сутності фінансових результатів в економічному та бухгалтерському аспектах

Аспект	Автор (джерело)	Сутність терміну «фінансові результати»
Економічний аспект	Вороніна О.О.	Достовірні дані фінансово-господарської діяльності компанії в цілому відображають результат його економічних взаємовідносин та демонструють важливість і стабільність розвитку з позиції доходів. Вони враховують вплив зовнішніх факторів на фінансово-господарську діяльність підприємства, що проявляється через структуру та обсяг витрат, і кількісно відображаються у вигляді прибутку або збитку, а також коливання власного капіталу і внеску його окремих компонентів.
	Білик Т.О.	Центральним показником оцінювання ефективності діяльності підприємства слугує прибуток або збиток, який обчислюється як розбіжність між сумарними доходами, а також витратами, яких зазнає організації.

		У випадку позитивного значення прибуток слугує додатковою вартістю та є одним з основних джерел фінансування як поточної діяльності, так і майбутнього розвитку організації.
	Скалюк Р.В	Підсумковий показник ефективності господарської діяльності відображає величину економічної вигоди (або втрат), отриману підприємством, яка позначається як розбіжність між загальним обсягом доходів та релевантних витрат. Цей абсолютний показник прибутку або збитку ілюструє потенціал дохідності, економічного зростання та розвитку компанії.
Обліковий аспект	Ткаченко Н.М.	Це величина доходу суб'єкта господарювання після відрахування всіх витрат, пов'язаних із здійснюваною діяльністю.
	Гринавцева О.В.	Це сума сукупного доходу, отриманого від основної і виняткової діяльності організації, з якої віднімаються витрати на господарську діяльність, непрямі податки та податок на прибуток у періоді, який був проаналізований.
	Червінська С.Л.	Це різниця у власному капіталі між початком звітного періоду підприємства та його кінцем.
	Труфіна Ж.С	Це категорія економіки, яка описує формування доданої вартості та метод визначення результатів діяльності певного суб'єкта господарювання, яка виступає об'єктом бухгалтерського обліку та контролю.

Джерела: [15], [37].

Фінансовий результат можна визначити як співвідношення доходів і витрат, це, в свою чергу, уможливорює отримання показників прибутку або збитку. Крім того цей показник впливає на зростання або скорочення власного капіталу підприємства, це, в свою чергу, характеризує ефективність його діяльності.

Фінансові результати є відображенням усіх аспектів функціонування підприємства: технологічного процесу, організаційної структури, внутрішніх і зовнішніх управлінських рішень, а також особливостей виробництва, якості продукції, собівартості, ціноутворення і продуктивності праці. Вони відіграють важливу роль у зміцненні державного бюджету, інвестиційній привабливості та діловій активності підприємств у різних галузях економіки. Сукупність цих факторів перетворює фінансові результати на рушійну силу економічного розвитку, стимулюючи як підприємства, так і державу загалом [36, с. 215].

Фінансові результати охоплюють майже всі ключові аспекти діяльності підприємства: рівень користування основними засобами, ефективність праці, використання фінансових, трудових і матеріальних ресурсів, якість і собівартість реалізованої продукції, кількості та ціни продажу. Вивчення фінансових результатів у сучасній економічній та бухгалтерській літературі показує, що цей показник є відображенням результативності господарської діяльності, що відображається у прибутку або збитку. У той же час податкове законодавство прирівнює фінансові результати до поняття «прибуток». Відповідно до статті 134 Податкового кодексу України, пояснення прибутку звучить як розбіжність між доходом за звітний період і собівартістю проданих товарів, робіт, які були виконані і наданих послуг, а також інших витрат, що виникли протягом цього періоду [9].

У зарубіжній науковій думці виділяють такі три ключові підходи до визначення фінансових результатів.

По-перше, на думку берлінського адвоката Г.В. Симона, фінансовий результат означає приріст капіталу, інвестованого власниками, упродовж звітного періоду, тоді як збиток свідчить про зменшення цього капіталу .

По-друге, професор Кельнського університету Е. Шмаленбах розглядав фінансовий результат як розбіжність між доходами і витратами організації. На його думку, визначення прибутку має ґрунтуватися на аналізі грошових потоків, що відображають рух витрат і доходів.

Третій підхід, запропонований І. Фішером, трактує фінансовий результат як збільшення вартості активів за звітний період завдяки підвищенню їх дохідності [32, с. 96].

З урахуванням різних підходів до визначення сутності фінансових результатів, у бухгалтерському обліку їх слід розглядати як підсумок господарської діяльності організації, що обчислюється методом зіставлення доходів і витрат з урахуванням податків за певний звітний період. Цей показник може бути загальним або деталізованим за різними видами діяльності й узагальнюється у формі прибутку або збитку.

Для збільшення ефективності діяльності підприємства необхідно прагнути до оптимального розподілу отриманого прибутку, враховуючи інтереси держави, підприємства, працівників і власників. Власники підприємства прагнуть максимізувати кінцевий фінансовий результат, так як прибуток слугує джерелом їхніх доходів (через дивідендну політику), фінансовим ресурсом для наступного розвитку, технічного вдосконалення виробництва та покращення продукції, а також є одним із базових критеріїв інвестиційної привабливості. Крім того, прибуток використовується для виконання зобов'язань щодо платежів до державного бюджету, банків та інших партнерів, що робить його головним показником оцінки фінансової та виробничої діяльності підприємства.

Зростання значущості прибутку пов'язане з наявною системою його розподілу, яка сприяє підвищенню інтересу власників до збільшення не лише загальної кількості прибутку, але й особливо тієї частини, що залишається у розпорядженні підприємства. Ця частина прибутку використовується як основне джерело фінансування виробничого та соціального розвитку, а також матеріального стимулювання працівників залежно від якості їхньої праці.

Розглядаючи різні підходи до визначення прибутку, можна виділити кілька його ключових особливостей:

- прибуток є лише частиною загального доходу підприємця, який отримується від різноманітних видів діяльності (операційної, фінансової або інвестиційної);
- він становить частину очікуваного доходу від вкладеного капіталу в конкретний бізнес із метою досягнення комерційного успіху, але не є гарантованим;
- прибуток не охоплює весь дохід від підприємницької діяльності, а тільки ту його частину, що залишається після віднісання всіх витрат, пов'язаних із цією діяльністю [26, с. 103].

Збільшення фінансових результатів підприємства відповідає інтересам найманих працівників, які прагнуть підвищення доходів через заробітну плату та можливість участі в розподілі прибутку. Держава також зацікавлена у зростанні

прибутковості підприємств, оскільки саме відрахування з прибутку є основним джерелом формування бюджетів на різних рівнях: державному, регіональному та місцевому. Розширення податкових надходжень сприяє економічному та інноваційному розвитку країни і регіонів, збільшенню національного багатства та підвищенню рівня життя населення [17, с. 15].

З огляду на важливість прибутку для всіх учасників економічного процесу (власників, працівників, покупців, постачальників, держави та місцевих громад), діяльність кожного підприємства повинна бути орієнтована на досягнення максимальних фінансових результатів.

Важливо розглянути, як визначається поняття «витрат». Згідно з П(С)БО 16, витрати визначаються як скорочення економічних вигід, зумовлене вибуттям активів чи зростанням зобов'язань, що зменшує власний капітал підприємства. (винятками є випадки, коли зменшення капіталу пов'язане з його вилученням або розподілом між власниками). У бухгалтерському обліку поняття витрат пов'язане з визначенням фінансового результату підприємства – чистого прибутку або збитку на завершення звітного періоду, потрібного для підготовки фінансової звітності. Витрати визнаються у тому періоді, коли визнано дохід, заради якого їх було здійснено. У разі, якщо ж витрати неможливо прямо віднести до доходу певного періоду, їх обліковують у складі витрат того періоду, коли вони фактично виникли [7].

Контроль фінансових результатів, як частина системи управління організацією, включає три основні етапи: встановлення бюджетних показників, які підлягають обліковому вимірюванню; порівняння цих показників із фактичними результатами, аналіз та оцінка відхилень; і формування необхідних управлінських рішень. У випадках наявності збитків це є ознакою про недостатню ефективність роботи управлінського персоналу в частині контролю фінансових результатів компанії.

Фінансові результати підприємства в умовах сучасної української економіки, де значна увага приділяється самофінансуванню та самоокупності, виступають важливим індикатором ефективності. Вони відображають

співвідношення доходів і витрат та є основою для подальшого розвитку, зростання капіталу й інвестиційної привабливості. Науковці пропонують різні підходи до тлумачення фінансових результатів, які відрізняються залежно від економічних та бухгалтерських аспектів. Різниця між прибутком і збитком показує успішність господарської діяльності, а також слугує джерелом для задоволення інтересів власників, працівників і держави. Державні податкові відрахування з прибутку є важливими для підтримки бюджетів, що сприяє економічному розвитку на різних рівнях. Отже, орієнтація на максимізацію фінансових результатів залишається критично важливою для сталого розвитку підприємств.

1.2. Підходи до наукової класифікації фінансових результатів діяльності підприємства

Формулювання стратегії класифікації доходів і витрат, а також фінансових результатів, яка покриває інформаційні потреби користувачів, є одним із ключових аспектів побудови бухгалтерського обліку в установі. Така класифікація сприяє ефективному групуванню та систематизації даних щодо основних об'єктів бухгалтерського обліку, дозволяючи структурувати їх в обліково-аналітичних розрізах відповідно до їх призначення. Вона задає основні напрями прикладного обліку фінансових доходів, витрат і результатів діяльності із дотриманням збалансованості та взаємозв'язку елементів обліку, що полегшує вибір методів для обліку, контролю, аналізу, планування, а також розробка моделей для управлінських рішень.

Відповідно до діючих П(С)БО, у процесі обліку використовується різноманітна термінологія, що включає поняття прибутку або збитку. До таких термінів належать: валовий прибуток (збиток); результати фінансової діяльності від операційної діяльності (прибуток, збиток); результат фінансової діяльності до оподаткування (прибуток, збиток); прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування; чистий фінансовий результат (прибуток, збиток); чистий прибуток (збиток); скоригований чистий прибуток

(збиток); обліковий прибуток (збиток) та податковий прибуток (збиток).

НП(С)БО 1 містить перелік різних видів прибутку (збитку), що виникають на різних етапах їх обчислення [6]. У той же час П(С)БО 17 оперує поняттями облікового прибутку (збитку), який обчислюється за бухгалтерськими даними, та податкового прибутку (збитку), що визначається відповідно до норм Податкового кодексу України [8]. Необхідність такого розмежування втрачається, адже податок на прибуток надалі розраховується відповідно до правил бухгалтерського обліку із врахуванням податкових різниць .

Термін «дохід» відображає економічні вигоди, які надходять впродовж звітного періоду в результаті діяльності підприємства. Якщо ці надходження сприяють збільшенню власного капіталу, окрім внесків акціонерів, вони класифікуються як прибуток, а в разі зменшення – як збиток.

Для цілей визнання та обчислення суми доходу розрізняють такі його види:

- дохід від комерційної реалізації товарів, продукції та інших активів, куплених для їх реалізації;
- дохід від наданих послуг;
- дохід від користування активами підприємства, орендованими в інших юридичних та фізичних осіб, що у свою чергу сприяє отриманню відсотків, дивідендів і роялті [16, с. 215].

Доходи розподіляють за джерелами на доходи інвестиційних центрів, центрів прибутку, центрів доходів і загальний дохід організації. У бухгалтерському обліку такі доходи класифікуються на: виручку від реалізації продукції (товарів, послуг чи робіт), інші операційні доходи, фінансові доходи і інші доходи.

Витрати є ключовим фактором в економічній діяльності кожної організації, оскільки їхній обсяг є ключовим чинником ціноутворення, що напряму впливає на рівень прибутковості. Крім того, витрати становлять

основу для забезпечення соціальних потреб, таких як виплата заробітної плати, пенсій та соціального страхування. Враховуючи критичну важливість витрат для фінансової діяльності, необхідно мати чітке розуміння їх здійснення, обліку та розподілу. Методологію обліку витрат і порядок їх представлення у фінансовій звітності регулює П(С)БО 16 «Витрати», що визначає правила визнання витрат, їхню класифікацію за статтями та елементами, а також методику розподілу [7].

Бухгалтерський облік на підприємстві передбачає розподіл витрат згідно зі специфікою та видом діяльності підприємства. У разі, якщо актив гарантує економічні вигоди на протязі декількох звітних періодів, тоді пов'язані з ним витрати розподіляються систематично між цими періодами, наприклад, за допомогою амортизації. Це дозволяє рівномірно враховувати витрати у звітності упродовж усього часу, коли актив приносить економічні вигоди.

Таблиця 1.2

Зіставлення класифікації витрат Податкового кодексу і П(С)БО

Податковий кодекс України	П(С)БО
1. Витрати операційної діяльності: 1.1. Собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг. 1.2. Витрати банківських установ. 2. Інші витрати: 2.1. Загальновиробничі витрати. 2.2. Адміністративні витрати. 2.3. Витрати на збут. 2.4. Інші операційні витрати. 2.5. Фінансові витрати. 2.6. Інші витрати звичайної діяльності. 2.7. Амортизація. 2.8. Інші витрати господарської діяльності, до яких розділом 3 ПКУ прямо не встановлено обмежень щодо віднесення до складу витрат.	1. Операційні витрати, що включаються до собівартості реалізованої продукції: 1.1. Собівартість реалізованої продукції (містить в собі розподілені та нерозподілені загальновиробничі витрати). 1.2. До витрат, пов'язаних з операційною діяльністю, але не включених до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), належать: адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати, втрати від участі в капіталі, інші витрати звичайної діяльності та надзвичайні витрати.

Продуктивне управління підприємством досягається через виконання головних управлінських функцій – організацію, планування, мотивацію та контроль, які взаємопов'язані завдяки механізму бухгалтерського обліку, який

постійно розвивається на різних рівнях. Основною метою кожного суб'єкта господарювання є максимізація фінансових результатів, оскільки від цього залежатиме підвищення добробуту працівників і власників, впровадження науково-технічних інновацій, розширення обсягів діяльності, виконання зобов'язань перед контрагентами та державою, а також диверсифікація діяльності. Для достовірного відображення операцій з формування та розподілу прибутку у звітності та бухгалтерському обліку необхідно приділити увагу проблемам класифікації прибутку. Ці питання частково досліджені в роботах І. Бланка, М. Скрипник, А. Загороднього, Л. Дядечко, Л. Лежненко та інших [1, с. 388].

Відсутність єдиного підходу до класифікації фінансових результатів знижує точність, зрозумілість і аналітичну цінність бухгалтерської інформації. Останні дослідження пропонують два різні підходи до визначення критеріїв класифікації результатів діяльності, які, за умови комбінування, можуть створити ефективну класифікаційну модель для практичного використання у бухгалтерському обліку компанії.

У своїй класифікаційній матриці Шипіна С.Б. групує фінансові результати за видами господарських операцій, до яких належать формування, визнання, використання і розподіл, з подальшим уточненням критеріїв класифікації. Гавриленко О.Є., зі свого боку, запропонував нові критерії для класифікації, орієнтовані на поліпшення доступу до інформації та її зрозумілості для користувачів [21, с. 148].

Класифікація має базуватися не на інтересах її розробників, а на потребах користувачів, для яких вона створена. Такий підхід створює можливість для формування методичної основи, яка надає керівництву повну, достовірну та деталізовану інформацію.

У рамках бухгалтерському обліку на основі рахунків виокремлюють три основні типи фінансових результатів, а саме:

- 1) результати від операційної діяльності;

- 2) результати від фінансової діяльності;
- 3) результати іншої діяльності [29, с. 402].

В загальному фінансові показники підприємства є динамічним показником, що залежить від впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів належать економічна нестабільність на національному та міжнародному рівнях, цінова політика в галузі палива та енергетики, система оподаткування, виконання договірних зобов'язань контрагентами, а також інвестиційна та кредитна політика.

Внутрішні фактори, що мають вплив на фінансові показники, включають:

- облікову політику підприємства відносно визнання та оцінки доходів і витрат, які мають прямий вплив на формування фінансових показників;
- якість та обсяги реалізованої продукції (а саме товарів, робіт, послуг), які разом із витратами на основне чи допоміжне виробництво, генерують чистий прибуток від реалізації;
- підхід до ціноутворення, ефективність управління та маркетингові стратегії на підприємстві, що безпосередньо впливають на його фінансові показники [19, с. 124].

Узагальнені дані по класифікаціях відображено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Класифікація фінансових результатів підприємств

№ з/п	Класифікаційні ознаки	Види прибутку (збитку)
1.	Види діяльності	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності: операційної (основної та іншої операційної), фінансової, інвестиційної; прибуток (збиток) від надзвичайних подій
2.	Періодичність одержання	Прибуток (збиток) за місяць; квартал; півріччя; три квартали; рік; прибуток (збиток) за період виконання будівельного контракту чи договору підряду, що перевищує один рік
3.	Вид обліку	Прибуток (збиток) за даними бухгалтерського обліку; прибуток (збиток) з урахуванням податкових різниць
4.	Вид виробництва	Прибуток (збиток) від діяльності підрозділів основного виробництва; прибуток (збиток) від діяльності підрозділів допоміжного виробництва; прибуток (збиток) від діяльності обслуговуючих господарств
5.	Запланованість отримання	Плановий прибуток (збиток); фактичний прибуток (збиток)

6.	Відображення у звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)	Валовий прибуток (збиток); фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток); фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток); прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування; чистий фінансовий результат: прибуток (збиток); чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію; скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію
7.	Ступінь децентралізації прибутку	Прибуток (збиток) від діяльності робітника; бригади; цеху; прибуток (збиток) від діяльності підприємства загалом
8.	Об'єкт визначення	Прибуток (збиток) від діяльності підприємства загалом; прибуток (збиток) за окремим видом економічної діяльності
9.	Регулярність одержання	Регулярний (систематичний) прибуток (збиток); нерегулярний (разовий) прибуток (збиток)
10.	Інфляційні процеси	Номінальний прибуток (збиток); реальний прибуток (збиток)
11.	Етапи інвестиційного процесу	Кошторисний прибуток; плановий прибуток; фактичний прибуток (збиток)
12.	Врахування прихованих витрат	Економічний прибуток (збиток) бухгалтерський прибуток (збиток)
13.	Період формування	Прибуток (збиток) минулого періоду; прибуток (збиток) звітного періоду; прибуток (збиток) майбутнього періоду

Джерела: [2, с. 162], [35, с. 34], [14, с. 68].

Такий метод розподілу доходів і витрат у даному випадку забезпечує точне обчислення прибутку або збитку, що впливає на управлінські рішення щодо подальшого розвитку діяльності в заданому напрямку. Обґрунтована з теоретичної та практичної точки зору групування фінансових результатів надає аналітичну значущість обліку та відіграє немалий внесок в успішне ведення бізнесу, оскільки забезпечує точне формування і відображення фінансових результатів у звітності. У результаті підвищується обґрунтованість показників, що забезпечують підґрунтя для ухвалення продуманих рішень внутрішніми, а також зовнішніми управлінцями.

Відмінності у класифікаційних ознаках об'єктів дослідження між економічною теорією, бухгалтерським обліком, менеджментом і фінансами можуть здійснювати вплив на методологічну ефективність економічної науки. Після отримання прибутку підприємство прагне використати його як найефективніше, і вибір напрямів розподілення прибутку залучає увагу всіх

зацікавлених сторін. Вибір напрямів розподілу прибутку спричиняє зміни в майбутньому розвитку підприємства, і можливість реагувати на зміни як у внутрішньому, так і зовнішньому середовищі.

Ключовим завданням у сучасних умовах є здійснення розподілу прибутку згідно з обраною стратегією розвитку підприємства, закріпленою в його Статуті. Документ регулює мету, основні напрямки діяльності, структуру управління та підходи до розподілу прибутку [25, с. 76].

Варто відзначити, що на сьогодні такі традиційні напрями розподілу прибутку, як виробничий розвиток, соціальні виплати, матеріальні стимули, преміювання персоналу, сплата податків та відсотків за кредитами, більше не використовуються. Однак деякі дослідники досі розглядають їх як потенційні можливості розподілу прибутку.

Формулювання стратегії класифікації доходів і витрат, яка відповідає інформаційним потребам користувачів, є важливим аспектом у побудові бухгалтерського обліку підприємства. Така класифікація дозволяє структурувати облік і аналіз фінансових результатів, підтримуючи баланс і взаємозв'язок елементів обліку, що сприяє прийняттю управлінських рішень. У бухгалтерському обліку використовуються різні види прибутку (збитку) на основі П(С)БО та Податкового кодексу, що відображають фінансові результати підприємства. Правильне групування доходів і витрат підвищує аналітичну цінність бухгалтерських даних та покращує обґрунтованість управлінських рішень.

1.3. Нормативні регламенти з організації і здійснення обліку фінансових результатів діяльності підприємства

Актуальне нормативно-правове регулювання детально регламентує процес формування фінансових показників для кожного підприємства. Основними документами, що регламентують цей аспект обліку, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс

України [9], Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності [10] та Концептуальні основи складання та подання фінансових звітів.

Аргументований підбір елементів облікової політики і також їхнього формування є важливими для узагальнення і відображення витрат у обліку, що безпосередньо здійснюють вплив на фінансові показники організації. Це обумовлено можливістю підприємства обирати облікову систему для систематизації витрат, що враховуються в собівартості продукції (товарів, робіт, послуг). Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [5] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [6], облікова політика розглядається як структура правил, методів та процедур, які організація застосовує для підготовки та публікації фінансової звітності.

На підставі МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки», облікові політики містять конкретні принципи, базові положення та угоди, правила та практики, застосовувані суб'єктом господарювання для підготовки і подання користувачам фінансової звітності [10].

НП(С)БО 1 вимагає від підприємства відображення застосованої облікової політики через деталізацію принципів оцінки та методів обліку кожної статті звітності. Критерії оцінки та методи обліку статей звітності, встановлені підприємством і закріплені у внутрішньому документі, прямо впливають на фінансовий результат його роботи [6].

Документ, що описує облікову політику підприємства, має містити правила та методи, які підприємство використовує для ведення бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів. Можна зробити висновок, що в ньому повинні бути вказані, як саме підприємство обліковує свої витрати, як враховує доходи та як підраховує фінансові результати. Всі ці елементи допомагають зрозуміти, як компанія управляє своїми фінансами, наведено в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Елементи облікової політики стосовно витрат, доходів та фінансових результатів

Положення про облікову політику	
Складові облікової політики щодо витрат	Список статей витрат діяльності
	База розподілу загальновиробничих витрат
	Перелік та склад змінних та постійних загальновиробничих витрат
Спільні складові облікової політики	Первинні документи з обліку витрат, доходів і фінансових результатів та графік їх документообігу
	Субрахунки та аналітичні рахунки, необхідні для відображення в обліку витрат, доходів і фінансових результатів
	Порядок віднесення доходів, витрат на фінансові результати (щомісяця, щоквартально)
Складові облікової політики щодо доходів та фінансових результатів	Перелік статей доходів діяльності
	Спосіб вивчення ступеня завершеності робіт, послуг, дохід від використання і надання яких визначається за ступенем завершеності
	Порядок розподілу чистого прибутку

Джерела: [22, с. 45], [3, с. 39].

Організація та проведення обліку фінансових результатів відіграють важливу роль у забезпеченні успішного функціонування будь-якого бізнесу. Для забезпечення точності, достовірності та прозорості фінансової інформації підприємство має дотримуватися певних нормативних регламентів, які встановлюють регламенти бухгалтерського обліку, а також складання фінансової звітності. Перераховані регламенти охоплюють міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, внутрішні політики та процедури, а також вимоги податкового законодавства.

Ключовим елементом облікової політики підприємства є дотримання Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Дані стандарти встановлюють ключові принципи та вимоги до забезпечення обліку та побудови фінансової звітності, яка спонукає до порівнянності та зрозумілості фінансових звітів для зовнішніх користувачів. Дотримання МСФЗ дозволяє підприємству гарантувати високий рівень якості фінансової інформації, що є важливим для

прийняття аргументованих управлінських рішень, включення інвестицій та отримання кредитів [10].

Національні стандарти бухгалтерського обліку (НСБО) відіграють значну роль у регулюванні облікової діяльності підприємства. Вони встановлюють ключові принципи ведення бухгалтерського обліку, процедури формування фінансової звітності, порядок оцінювання активів та зобов'язань, із врахуванням вимог щодо деталізації інформації. Дотримання НСБО забезпечує відповідність облікової політики організації вимогам національного законодавства та вимогам регуляторних органів.

Податкове законодавство України також має суттєвий вплив на управління обліком фінансових результатів роботи компанії. Вимоги до податкового обліку, порядок розрахунку та сплати податків, а також вимоги щодо податкової звітності встановлює Податковий кодекс України. Ключовим елементом податкового обліку є своєчасне та правильне нарахування податкових зобов'язань, що безпосередньо впливає на фінансові результати компанії.

Внутрішні нормативні документи організації, такі як облікова політика, інструкції, положення та процедури, грають важливу роль у коригуванні облікової діяльності. Облікова політика обумовлює основні принципи та методи бухгалтерського обліку, стандарти оцінювання активів і зобов'язань, інструкції щодо деталізації інформації та порядок складання фінансової. Інструкції та положення регламентують облік окремих видів операцій, процедури внутрішнього контролю та стандарти щодо оформлення і зберігання первинної документації [31, с. 442].

Формування механізму внутрішнього контролю виступає одним із ключових аспектів організації обліку фінансових результатів діяльності бізнесу. Внутрішнє регулювання забезпечує своєчасність і точність облікових даних, допомагає виявляти та попереджати помилки і порушення, а також сприяє ефективному використанню ресурсів.

Варто особливо акцентувати увагу на організації документообігу на підприємстві. Первинні документи є основою бухгалтерського обліку та

формування фінансових результатів. Згадані документи мають бути правильно оформлені, своєчасно передані до бухгалтерії і зберігатися відповідно до встановлених вимог. Значну перевагу підприємствам може надати впровадження електронного документообігу, що спрощує процес збору та обробки первинної документації, підвищує оперативність обміну інформацією між підрозділами і забезпечує збереження документів .

Для ефективної організації облікової діяльності підприємству необхідно постійно вдосконалювати свої облікові системи та методики. Використання автоматизованих систем обліку, сучасних інформаційних технологій та управління значно підвищує ефективність і точність облікових процесів.

Важливим аспектом облікової діяльності є підвищення кваліфікації персоналу, відповідального за облік та аналіз фінансових показників. Постійне навчання, організація семінарів, тренінгів та інших заходів, спрямованих на розвиток професійних навичок, сприяє забезпеченню високої якості облікової інформації та доцільності управлінських рішень підприємства.

Управління податковим обліком, розрахунком і сплатою податків, а також і вимоги до податкової звітності регулюються податковим законодавством України, а також. Дотримання цих вимог є важливим елементом облікової діяльності підприємства, адже визначає його фінансові результати, а також сприяє стабільності фінансової діяльності.

Важливу роль у регламентації облікової діяльності відіграють також внутрішні нормативні документи підприємства, такі як облікова політика, інструкції, положення та процедури. Вони визначають основні принципи та методи бухгалтерського обліку, умови оцінки зобов'язань, активів, порядок розробки фінансової звітності та інструкції щодо розкриття інформації.

Організація системи внутрішнього контролю є важливим елементом облікової діяльності підприємства. Внутрішній контроль допомагає забезпечити своєчасність та об'єктивність облікових даних, а також допомагає виявляти і запобігати помилкам та порушенням, забезпечуючи ефективне використання ресурсів. Система внутрішнього контролю включає перевірку правильності

оформлення первинних документів, контроль за виконанням бюджетів, моніторинг витрат і доходів, аналіз відхилень від планових показників та інші заходи.

Таблиця 1.4

Основні нормативні регламенти з організації і здійснення обліку фінансових результатів діяльності підприємств

Категорія нормативного регламенту	Опис	Основні вимоги	Вплив на діяльність підприємства
Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)	Комплекс стандартів, що визначають правила складання фінансової звітності	Прозорість, порівнянність, надійність фінансової звітності	Висока якість фінансової інформації, сприяє залученню інвестицій і кредитів
Національні стандарти бухгалтерського обліку (НСБО)	Правила ведення бухгалтерського обліку, встановлені національним законодавством	Ведення обліку відповідно до національних вимог, забезпечення достовірності облікових даних	Відповідність облікової політики підприємства національним вимогам
Податкове законодавство України	Встановлює порядок розрахунку та сплати податків, ведення податкового обліку	Своєчасність і правильність нарахування податкових зобов'язань, подання податкової звітності	Запобігання штрафним санкціям, забезпечення стабільності фінансової діяльності
Внутрішні нормативні документи (облікова політика, інструкції, положення)	Внутрішні правила ведення бухгалтерського обліку, процедури внутрішнього контролю	Принципи і методи обліку, порядок оцінки активів і зобов'язань, складання звітності	Забезпечення відповідності облікової діяльності вимогам законодавства і внутрішніх правил
Система внутрішнього контролю	Комплекс заходів для забезпечення достовірності облікових даних і попередження порушень	Перевірка правильності оформлення документів, контроль за виконанням бюджетів, моніторинг витрат і доходів	Забезпечення своєчасності і точності облікових даних, ефективне використання ресурсів
Документообіг (електронний документообіг)	Система збору, обробки, зберігання первинної документації	Правильність оформлення, своєчасність передачі до бухгалтерії, збереження документів	Спрощення процесу збору і обробки документів, підвищення оперативності обміну інформацією

Автоматизовані системи обліку	Програмне забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку	Автоматизація обліку витрат і доходів, формування звітів, аналіз фінансових результатів	Підвищення ефективності і точності облікових процесів
Підвищення кваліфікації персоналу	Навчання працівників, організація семінарів, тренінгів	Підвищення професійного рівня персоналу, забезпечення високої якості облікової інформації	Підвищення ефективності управлінських рішень, забезпечення високої якості облікової інформації

Сучасне нормативно-правове регулювання забезпечує чітке формування фінансових показників на підприємствах через такі документи, як Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс, НП(С)БО, МСФЗ та внутрішні документи. Основним внутрішнім документом є облікова політика підприємства, у якості комплексу правил і методів, визначає принципи оцінки активів, зобов'язань та обліку витрат і доходів, маючи вплив на фінансові показники.

Регулярне вдосконалення облікових систем і методик, а також використання сучасних інформаційних технологій та автоматизованих систем обліку й управління значно підвищує ефективність і точність облікових процесів.

Висновки до розділу 1

Перша частина дослідження розкриває сутність фінансових результатів діяльності компанії та визначено методологічні аспекти їх оцінки та аналізу.

Фінансовий результат є інтегральним показником, що відображає ефективність діяльності організації у вигляді доходу або збитку. Генерується він внаслідок співставлення прибутку і витрат, також суттєво впливає на фінансовий стан компанії та його спроможність до самофінансування та подальшого розвитку.

Класифікація прибутку, витрат і фінансових показників має дуже важливе значення для організації обліку як бухгалтерського, так і управлінського, так як дозволяє більш точно аналізувати діяльність компанії та обґрунтовано приймати

управлінські рішення. Існують різні види класифікації прибутку (збитку) залежно від облікових ознак, джерел доходів, періодичності та облікової політики.

Облікова політика компанії базується на міжнародних та національних стандартах бухгалтерського обліку, податковому законодавстві і внутрішніх нормативних документах. Вона впливає на відображення фінансових результатів у звітності та забезпечує прозорість і достовірність облікових даних.

Ефективний контроль за фінансовими результатами є частиною управління підприємством, включаючи встановлення бюджетів, аналіз відхилень та прийняття рішень для покращення результатів. Підприємства спрямовані на зростанні прибутків, які використовуються на фінансування виробничих та соціальних потреб.

Автоматизовані системи обліку та електронний документообіг спрощують збір та обробку облікових даних, підвищуючи їхню достовірність та своєчасність. Це є особливо важливим у теперішніх умовах для досягнення прозорості фінансових звітів.

Прибуток є ключовим джерелом для інвестицій, дивідендів, розвитку і виконання відповідальностей перед державою та партнерами. Оптимальний розподіл прибутку стимулює інвестиційну привабливість підприємства та підвищує його стійкість до економічних змін.

Таким чином, формування фінансових результатів – це багатофакторний процес, що відображає результативність господарської діяльності та забезпечує необхідну інформаційну базу для управлінських рішень і стратегічного планування підприємства.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»

2.1. Організація і ведення оперативного обліку та первинної документації з формування фінансових результатів

Пріоритетним рушієм економіки та підвищення добробуту суспільства є діяльність суб'єктів господарювання, які забезпечують обіг усіх видів ресурсів. Їх головною мотивацією є досягнення позитивних фінансових результатів і отримання прибутку. У нормативно-правових актах України, що регулюють облік, та наукових публікаціях поняття фінансових результатів компанії часто розглядається лише через терміни «прибуток» і «збиток», що створює неоднозначність у розумінні їх сутності, ролі та значення. Єдиного трактування цих понять також не існує.

У класичному розумінні прибуток є різницею між доходами та витратами на користь доходів. Згідно з Господарським кодексом України, прибуток виступає головним інтегрованим показником фінансових результатів господарської діяльності всіх підприємств незалежно від форми власності. Досліджуючи природу фінансового результату, важливо враховувати його кілька характеристик. Прибуток як фінансовий результат проявляється як форма доходу для суб'єкта господарювання, який займається певним видом діяльності, хоча активна діяльність не завжди передбачає отримання прибутку, наприклад, у політичній чи благодійній сферах. Він також є доходом для суб'єкта, який інвестував свій капітал для досягнення комерційного успіху [12].

Фінансовий результат (прибуток) не є гарантованим доходом для суб'єкта господарювання, який інвестував свій капітал у конкретний бізнес, і певною мірою є винагородою за ризик, пов'язаний із підприємницькою діяльністю. Прибуток виступає залишковим показником, що відображає різницю між

загальним доходом і сукупними витратами, і є вартісним показником, вираженим у грошовому вираженні.

На сьогодні використовуються два основні підходи до визначення фінансових показників організації, кожний із яких має свої національні особливості.

Перший метод, який порівнює доходи та витрати («витрати – випуск»), передбачає обчислення прибутку чи збитку на основі принципів нарахування, а також відповідності доходів та витрат, інакше кажучи різниці між доходами та витратами в кінці звітного періоду.

Другий метод, відомий як порівняння капіталу (спосіб зміни (коригування) чистих активів), окреслює приріст власного капіталу за результатами звітного періоду шляхом знаходження різниці між капіталом на початку та в кінці періоду. В разі, якщо власний капітал до кінця періоду зростає, підприємство отримує прибуток; якщо зменшується, – воно зазнає збитків.

Найбільш вживаним підходом є метод зіставлення доходів та витрат, що забезпечуючи окреслення фінансових результатів як розбіжність доходів і витрат підприємницької структури за період, в якому йде дослідження. Розуміння «доходи» та «витрати» регулюються як національними, так і міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Ключовою проблемою є не їхнє визначення, а класифікація доходів і витрат підприємницької структури [14, с. 142].

Правильна організація облікового забезпечення процесу формування фінансових показників дає можливість отримати точну та об'єктивну інформацію про доходи, витрати і фінансові показники, необхідну для того, щоб прийняти потрібні управлінські рішення. Правильність відображення доходів, витрат і фінансових результатів у обліку значною мірою визначається правильністю їх оцінки на стадії визнання, який має свої специфічні особливості.

Формуючи фінансові результати згідно з чинним національним законодавством, необхідно враховувати норми П(С)БО 15 «Дохід», а також П(С)БО 16 «Витрати». Тому до основних критеріїв для відображення та визнання

витрат належать: зменшення кількості активів або збільшення зобов'язань, це, як наслідок, знижує власний капітал (окрім випадків вилучення чи розподілу капіталу власниками); можливість надійної оцінки витрат; а також визнання витрат одночасно з доходами, для отримання яких вони здійснені [13].

Чистий прибуток (збиток) утворюється поступово шляхом співставлення показників фінансових результатів, доходів і витрат, але які отримано не тільки від операційної діяльності, але й від інших видів діяльності установи. Базовим показником для подальших розрахунків і оцінки фінансового стану є чистий дохід від продукції, яка була продана.

Обліково-інформаційне забезпечення механізму формування фінансових результатів та прибутку є основоположним аспектом функціонування будь-якого підприємства. Для ТОВ «Делікатеси ІКО» цей процес має особливе значення, оскільки правильне ведення обліку і аналіз фінансових результатів забезпечують можливість підприємству ефективно управляти ресурсами, приймати обґрунтовані управлінські рішення та забезпечувати стабільний розвиток.

За даними виписки з ЄДР ТОВ «Делікатеси ІКО» було зареєстровано у 2018 році (Додаток А). За вибраними КВЕДами займається виробництвом м'яса і м'ясних продуктів, оптовою і роздрібною торгівлею м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах. Зареєстроване підприємство як платник податку на додану вартість (Додаток Б).

Обліково-інформаційне забезпечення охоплює всі етапи збору, обробки, зберігання та аналізу фінансової інформації, яка лежить в основі прийняття управлінських рішень. На підприємстві ТОВ «Делікатеси ІКО» цей процес включає декілька ключових етапів.

Перший етап – збір інформації про витрати та доходи підприємства. До витрат відносяться витрати на сировину, заробітну плату, енергоносії, транспорт, зберігання, адміністративні витрати, рекламу, дослідження та розробки, офісні витрати та навчання. Доходи формуються від торгівлі продукцією, послугами чи товарами. Інформація збирається через первинні документи, такі як накладні, рахунки-фактури, платіжні доручення та інші фінансові документи.

Другий етап – обробка інформації, яка передбачає класифікацію та систематизацію витрат і доходів за різними статтями. Для цього використовується програмне забезпечення BAS Бухгалтерія КОРП, що забезпечує автоматизований облік, формування фінансових звітів і аналіз фінансових показників.

Третій етап – зберігання обробленої інформації. Підприємство використовує сучасні методи зберігання даних, такі як захищені сервери, резервне копіювання та шифрування, що дозволяє уникнути втрат інформації та забезпечити її доступність для аналізу.

Четвертий етап – аналіз фінансових показників. На цей період проводиться порівняння фактичних показників з плановими, аналіз відхилень і їх причин за допомогою методів, таких як горизонтальний і вертикальний аналіз, коефіцієнтний аналіз, аналіз беззбитковості тощо. Це дозволяє виявити сильні та слабкі сторони діяльності, оцінити ефективність використання ресурсів і прийняти обґрунтовані управлінські рішення.

П'ятий етап – формування фінансових звітів, включаючи звіт про фінансові результати, баланс, звіт про рух грошових коштів тощо, що висвітлюють фінансовий стан компанії на певну дату. У ТОВ «Делікатеси ІКО» фінансові звіти формуються щоквартально та щорічно, що дозволяє своєчасно оцінювати фінансові показники та вживати необхідних заходів для поліпшення фінансового стану підприємства.

Особливе значення для ТОВ «Делікатеси ІКО» має облік витрат та доходів за центрами відповідальності. Центри відповідальності – це частини підприємства, які відповідають за певні завдання або функції. Кожен центр має свого керівника, який несе відповідальність за результати роботи цього підрозділу. Це означає, що якщо центр досягає своїх цілей або показників, його керівник отримує визнання, а якщо ні – відповідальність за це також лежить на ньому. Це дозволяє підприємству краще організувати роботу, контролювати витрати і досягати своїх цілей. На підприємстві виділено такі центри відповідальності, як відділ постачання, основне виробництво і допоміжне

виробництво, технічний відділ і транспортний відділ, відділ продаж і адміністративний відділ. У відділі постачання накопичуються всі витрати на закупівлю сировини, такі як витрати на перевезення, сама собівартість сировини і матеріалів, зарплата працівників відділу і ін. На основному і допоміжному виробництві накопичуються всі витрати, які стосуються безпосередньо самого виробництва, а саме собівартість використаної сировини і матеріалів, малоцінних і швидкозношуваних матеріалів, витрати на техніку безпеки, амортизаційні витрати виробничого обладнання, витрати на ремонт і обслуговування основних засобів виробничого обладнання, послуги від сторонніх організацій, обслуговування самого процесу виробництва. Витрати на лабораторні аналізи сировини і готової продукції, витрати на електроенергію і опалення і на оренду виробничих приміщень. Транспортна і механічна служба свої витрати на закупівлю запчастин, витрати на зарплату і ін. витрати також накопичують для аналізу всіх витрат і прийняття потрібних і важливих управлінських рішень. Також ще витрати на продажі такі, як витрати на дизельне паливо, на ремонт і оренду автомобілів, пакувальні матеріали і витрати на зберігання готової продукції й адміністративні витрати, такі як витрати на заробітну плату адмінперсоналу, винагороди за консультаційні послуги, рекламу і дослідження, утримання і ремонт обладнання відділу і ін. витрати накопичуються також на відповідних аналітичних рахунках. Аналіз витрат за центрами відповідальності дозволяє детально вивчити структуру витрат, визначити їх джерела та оцінити ефективність використання ресурсів, сприяє підвищенню відповідальності керівників центрів за фінансові результати їх діяльності та дозволяє більш ефективно управляти витратами.

Одним із ключових аспектів обліково-інформаційного забезпечення є забезпечення прозорості та доступності фінансової інформації для всіх сторін, які зацікавлені. Сюди входять регулярне складання фінансових звітів, інформування інвесторів та інших стейкхолдерів про стан фінансів підприємницької структури, а також подання доступу до фінансової інформації не тільки для внутрішнього, але і для зовнішнього аудиту. Такий підхід сприяє

підвищенню довіри до підприємства з боку інвесторів, позикодавців та інших сторін, які зацікавлені.

Таблиця 2.1

Організація і ведення оперативного обліку та первинної документації з формування фінансових результатів ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»

Назва документу	Опис документу	Відповідальна особа	Періодичність складання
Відомість обліку заробітної плати	Фіксація даних про нарахування і виплату зарплати працівникам підприємницької структури	Відділ кадрів, бухгалтер	Щомісячно
Звіт про рух грошових коштів	Документ, що відображає надходження і витрати грошових коштів підприємства	Фінансовий відділ	Щомісячно
Платіжні доручення	Документи, що засвідчують проведення платежів з рахунків підприємства	Бухгалтер	За потребою
Податкові накладні	Документи, що підтверджують нарахування та сплату податків	Бухгалтер, податковий консультант	За потребою
Звіт про фінансові результати	Підсумковий документ, що відображає доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства	Головний бухгалтер	Щоквартально, щорічно

Організація і ведення оперативного обліку та первинної документації в ТОВ «Делікатеси ІКО» є невід’ємною складовою для забезпечення прозорості та ефективності управління фінансовими показниками підприємства. Документи, а саме такі як облікові відомості по заробітній платі та звіт про рух грошових коштів, сприяють детальній координації та допомагають проаналізувати фінансовий стан підприємницької структури. Впровадження відповідальності за складання і ведення цих документів на кожному рівні управління забезпечує своєчасність і достовірність інформації, необхідної для прийняття рішень не тільки управлінських, але й всіх інших. Налагоджений документообіг сприяє оптимізації процесів обліку та підвищенню успішності фінансового контролю.

Для підвищення успішності обліково-інформаційного забезпечення процесу створення фінансових показників та прибутку підприємству необхідно постійно вдосконалювати свої облікові системи та методики. Зокрема, важливо впроваджувати новітні інформаційні технології, автоматизовані системи обліку та управління, розробляти нові методики фінансового аналізу та контролю, що дозволить підприємницькій структурі швидко реагувати на перестановки ринкових умов, забезпечувати найвищу якість рішень та досягати поставлених цілей.

Також важливо забезпечити підвищення кваліфікації персоналу, який займається обліком та аналізом фінансових результатів. Для цього необхідно проводити регулярне навчання працівників, організовувати семінари, тренінги та інші заходи, спрямовані на підвищення їх професійного рівня, дозволить забезпечити високу якість облікової інформації та ефективність управлінських рішень.

Оперативний облік і первинна документація також відіграють важливу роль і в перевірці за виконанням планових показників. Для цього на підприємстві впроваджені системи внутрішнього контролю, які дозволяють оперативно виявляти відхилення від планових показників та вживати всі можливі заходів для їх усунення. Це здійснення контролю за всіма витратами на всіх етапах виробничого процесу, контроль за виконанням складених бюджетів, контроль за ефективністю використання ресурсів та інші види контролю, що дозволяє забезпечити виконання планових критеріїв та досягнення поставлених цілей.

2.2. Синтетичний і аналітичний облік формування та розподілу фінансових результатів діяльності

Фінансові результати формуються як різниця між доходами, отриманими від діяльності підприємства, і витратами, понесеними в процесі цієї діяльності. Точне встановлення фінансових результатів орієнтоване на забезпечення

користувачів повною та справедливою інформацією про доходи, витрати, прибутки і збитки установи за період, за який звітують

Методологічні принципи формування інформації в бухгалтерському обліку про витрати, доходи та фінансові результати підприємства, а також її висвітлення у фінансовій звітності регламентуються згідно до чинного законодавства.

Правильний облік доходів і витрат є ключовим для отримання фінансових результатів. У таблиці 2.2 представлено рахунки аналітичного обліку доходів й витрат на ТОВ «Делікатеси ІКО».

Таблиця 2.2

Відображення в обліку доходів й витрат ТОВ «Делікатеси ІКО»

ДОХОДИ	ВИТРАТИ
ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
1. Основна діяльність	
Дохід від реалізації (рах.70): – Дохід від реалізації готової продукції (701); – Дохід від реалізації товарів (702); – Вирахування з доходу (704).	Собівартість реалізації (рах.90): – Собівартість реалізації готової продукції (901); – Собівартість реалізованих товарів (902). Адміністративні витрати (рах.92); Витрати на збут (рах.93).
2. Інша операційна діяльність	
Інший операційний дохід (рах.71): – Дохід від реалізації інших оборотних активів (702); – Дохід від списання кредиторської заборгованості (717); – Інші вигоди від операційної діяльності (719).	Інші витрати операційної діяльності (рах.94): – Сумнівні та безнадійні борги (944); – Втрати від знецінення запасів (946); – Визнані штрафи, пені, неустойки (948); – Інші витрати операційної діяльності (949).

Для аналізу та структуризації інформації про фінансові показники ТОВ «Делікатеси ІКО» застосовує рахунок 79 «Фінансові результати». Зрештою для відображення господарських операцій застосовується цей рахунок як пасивний. На кредиті рахунка 79 фіксуються суми, які закривають рахунки обліку доходів, а за дебетом відображені суми, що закривають рахунки обліку витрат, а також сума підрахованого податку на прибуток.

З огляду на це сальдо цього рахунку після його закриття списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

Таблиця 2.3

Відображення в обліку фінансових результатів діяльності
ТОВ «Делікатеси ІКО»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		дебет	кредит
1	Відображено нерозподілений прибуток підприємства звітного періоду	79 «Фінансові результати»	441 «Нерозподілені прибутки»
2	Списано на фінансовий результат суми, що належать до виключення зі складу доходів	79 «Результат операційної діяльності»	70 «Доходи від реалізації»
3	Списано на фінансовий результат собівартість реалізації продукції звітного періоду	791 «Результат операційної діяльності»	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»
4	Списано на фінансовий результат адміністративні витрати, понесені протягом звітного періоду	791 «Результат операційної діяльності»	92 «Адміністративні витрати»
5	Списано на фінансовий результат витрати на збут, понесені протягом звітного періоду	791 «Результат операційної діяльності»	93 «Витрати на збут»
6	Списано на фінансовий результат інші витрати операційної діяльності, понесені протягом звітного періоду	791 «Результат операційної діяльності»	94 «Інші витрати операційної діяльності»
7	Списано на фінансовий результат фінансові витрати, понесені протягом звітного періоду	792 «Результат фінансових операцій»	95 «Фінансові витрати»
8	Списано на фінансовий результат інші витрати, понесені протягом звітного періоду	793 «Результат іншої діяльності»	97 «Інші витрати»
9	Списано на фінансовий результат витрати, понесені протягом звітного періоду при нарахуванні податку на прибуток, отриманого за даними бухгалтерського обліку	79 «Фінансові результати»	98 «Податок на прибуток»
10	Відображено непокритий збиток звітного періоду	442 «Непокриті збитки»	79 «Фінансові результати»
11	Списано дохід, одержаний підприємством у звітному періоді внаслідок основної операційної діяльності	70 «Доходи від реалізації»	791 «Результат операційної діяльності»
12	Списано дохід, отриманий підприємством у звітному періоді внаслідок іншої операційної діяльності	71 «Інший операційний дохід»	791 «Результат операційної діяльності»

У процесі підготовки квартальних звітів проводиться порівняння дебетових і кредитових оборотів рахунку 79 «Фінансові результати», якщо

кредитовий оборот перевищує дебетовий - це свідчить про те, що доходи компанії перевищили її витрати.

Рахунок 44 «Нерозподілені прибутки» використовується для аналізу прибутку, який підприємство заробило, але ще не виплатило акціонерам у вигляді дивідендів. Основними цілями його застосування є:

- відображення заробленого прибутку, так як цей рахунок показує, скільки прибутку залишилося в підприємства після того, як були враховані всі витрати;
- фінансування розвитку, оскільки нерозподілені прибутки можна використовувати для інвестицій в розширення бізнесу, модернізацію обладнання чи інші проекти, що допоможуть підприємству рости;
- фінансова стійкість, враховуючи що залишаючи прибуток в компанії, підприємство забезпечує себе фінансовою подушкою на випадок непередбачених витрат або криз;
- планування фінансових рішень, так як завдяки обліку нерозподілених прибутків, керівництво може краще планувати, як витратити зароблені кошти – чи виплачувати дивіденди, чи інвестувати в нові проекти;
- аналіз ефективності, з огляду на те що цей рахунок допомагає підприємству зрозуміти, наскільки ефективно воно генерує прибуток і як добре управляє своїми фінансами.

При аналітичному обліку фінансових показників беруться до уваги типи результатів, види продукції, товарів, робіт і послуг, а також додаткові аспекти, які підприємство обирає на свій розсуд.

Рахунок 791 «Результат операційної діяльності» показує, скільки прибутку або збитків підприємство заробило від своєї основної діяльності, наприклад, від продажу товарів або надання послуг, завдяки йому керівництво може оцінити, наскільки ефективно підприємство працює в своїй основній сфері, порівнюючи отримані результати з витратами. Якщо підприємство отримує прибуток, кореспондуючий рахунок зазвичай буде 441 «Прибуток, що підлягає розподілу» (якщо прибуток буде розподілений між акціонерами) або 792 «Прибуток з

поточного року» (якщо прибуток залишиться в підприємстві). Якщо підприємство зазнає збитків, кореспондуючий рахунок буде 441 «Прибуток, що підлягає розподілу» або 793 «Збитки з поточного року». По кредиту субрахунку відображаються доходи від торгівлі продукцією, товарами, роботами, послугами та іншими операційними доходами (рахунки 70, 71), а по дебету – суми, що закривають рахунки собівартості, адміністративних витрат і на збут, а також інші операційні витрати (рахунки 90, 92, 93, 94).

Для визначення доходу або збитку від всіх фінансових операцій застосовують субрахунок 792 «Результат фінансових операцій». Цей рахунок допомагає чітко відобразити, скільки прибутку було отримано протягом року, що є потрібною інформацією для управлінського обліку і дозволяє керівництву підприємства слідкувати за прибутковістю і вчасно виявляти будь-які відхилення від запланованих показників. На кредиті цього субрахунку відображаються доходи від інвестиційних вкладів та інші доходи (фінансові), а на дебеті – витрати, списані з рахунків 95 «Фінансові витрати» та 96 «Витрати від участі в капіталі», які використовуються для обліку різних видів витрат, пов'язаних з фінансами та інвестиціями. Аналітичний облік цих витрат та фінансових результатів проводиться за окремими категоріями, такими як типи витрат та результати діяльності. Кожне підприємство самостійно визначає, які напрямки обліку йому потрібні, що дозволяє детальніше аналізувати фінансові показники та управляти витратами. Це допомагає краще розуміти, звідки виникають витрати, і аналізувати їхній вплив на загальний фінансовий результат підприємницької структури.

Субрахунок 793 «Результат іншої діяльності» використовується для обліку фінансових результатів, які підприємство отримує від діяльності, яка не є основною. Це може включати доходи від інвестицій або інші джерела прибутку. Коли підприємство отримує доходи з таких видів діяльності, ці суми списуються по кредиту цього субрахунку, а витрати – по дебету, з рахунку 97 «Інші витрати». По цьому рахунку аналітичний облік проводиться за видами результатів та іншими напрямками, встановленими підприємством.

По закінченні періоду (звітнього) сальдо рахунку 79 «Фінансові результати» переводиться на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Й так фінансові показники за кожним напрямком діяльності визначаються після завершення звітнього періоду (місяця або року).

Рахунок 98 «Податки на прибуток» також закривається для визначення кінцевого фінансового результату. Оскільки податок на прибуток визначається як загальна сума, без розподілу за окремими видами діяльності, витрати на податок списуються на окремий субрахунок рахунку 79 «Фінансові результати».

Фінансові результати підприємства формуються як різниця між доходами та витратами, ілюструючи реальну ефективність господарської діяльності. Правильний облік доходів і витрат забезпечує користувачів точною інформацією про фінансовий стан компанії, що є важливим для аналізу і планування. Для обліку доходів і витрат ТОВ «Делікатеси ІКО» використовуються аналітичні рахунки, як-от рахунки 70, 71 для доходів та рахунки 90, 92, 93, 94 для витрат. Фінансовий результат підприємства обліковується на рахунку 79, де сальдо цього рахунку після його закриття списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Це забезпечує керівництво інструментами для ухвалення ефективних управлінських рішень.

2.3. Відображення фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності

Регулярність та своєчасність облікових процедур є важливим чинником для забезпечення точності та повноти фінансової звітності. Необхідно забезпечити своєчасне відображення всіх господарських операцій у бухгалтерському обліку – щоденний облік операцій, регулярне оновлення даних та своєчасну підготовку проміжної звітності, що дозволяє уникнути накопичення помилок та забезпечити актуальність даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень керівниками.

Внутрішній контроль та аудит є ключовими елементами для забезпечення точності та достовірності даних обліку. Проведення регулярного внутрішнього аудиту забезпечує виявлення та корекцію помилок, а також запобігає шахрайству та неправильному використанню ресурсів. Це веде до підвищення відкритості і надійності фінансової інформації, яка є важливим для довіри з боку зацікавлених сторін [8, с. 52].

Для закріплення тих підходів, якими вирішило користуватися підприємство затверджується внутрішній документ – облікова політика. Вона повинна задовольняти вимогам національних і міжнародних стандартів бухгалтерської й фінансової звітності (МСФЗ) [23, с. 1069].

Керівництво ТОВ «Делікатеси ІКО» не приділило достатньої уваги формуванню власної облікової політики (Додаток В). Ними було затверджено в обліковій політиці тільки використання рахунків класу 9 «Витрат діяльності» для обліку витрат. Але ще варто охопити такі ключові аспекти, які впливають на формування і облік фінансових результатів:

- принципи визнання доходів та витрат, а саме опис порядку визнання доходів і витрат відповідно до принципу нарахування, тобто доходи визнаються в періоді, коли вони зароблені, а витрати – в періоді, коли вони понесені;
- класифікація доходів і витрат, тобто зазначити про використання розподілу доходів на операційні, інвестиційні та фінансові, а витрат – на собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати;
- механізм формування резервів: облік резервів, таких як резерв на покриття сумнівних боргів, резерв під знецінення активів, резерви на виплату бонусів чи компенсацій;
- відображення результату від продажу активів, зокрема методика визначення прибутку або збитку від таких операцій як продаж основних засобів, нематеріальних активів або інших інвестиційних об'єктів;

- можна навести загальну формулу, за якою розраховується чистий прибуток: чистий прибуток = дохід - собівартість реалізованої продукції - адміністративні витрати - витрати на збут - інші витрати - податок на прибуток.

У обліковій політиці встановлюються правила обліку для ситуацій, у яких чинне законодавство надає підприємству кілька варіантів обліку. Відсутність облікової політики підвищує ризик помилок у таких ситуаціях.

Відображення фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності є значущим чинником управління підприємством, процес, який включає збір, систематизацію та аналіз фінансових даних для формування підсумкових звітів про фінансовий стан і результати діяльності. Від точності і своєчасності ведення обліку залежить здатність керівництва підприємства формувати обґрунтовані рішення, розробляти розвиток та контролювати витрати.

Першим кроком у цьому процесі є ведення регістрів бухгалтерського обліку. Ці регістри містять детальну інформацію про всі бізнес-операції, що проводяться підприємством, включаючи доходи, витрати, зобов'язання і активи. Вони дозволяють відстежувати рух грошових коштів, матеріалів, товарів, основних засобів і інших активів, контролювати нарахування і виплату заробітної плати, розрахунки з постачальниками і замовниками, нарахування і сплату податків.

На підприємстві ТОВ «Делікатеси ІКО» ведення регістрів бухгалтерського обліку виконується з використанням сучасних бухгалтерських програм, які автоматизують процес збору і обробки фінансової інформації, дозволяє мінімізувати помилки, пов'язані з ручним введенням даних, і забезпечити високу точність облікових записів. Крім того, використання спеціалізованого програмного забезпечення дозволяє швидко генерувати необхідні звіти і проводити аналіз фінансових показників в режимі негайного реагування.

Досвід роботи ТОВ «Делікатеси ІКО» демонструє, що комп'ютерна система обліку та аналізу оперативно відображає основні процеси, включають отримання зведених показників, що відображають фінансово-господарську

підприємницьку діяльність. У цій системі інформація надходить через єдиний канал і використовується для всіх управлінських потреб. Обробка даних у комп'ютерній формі обліку здійснюється у три етапи:

- збирання і фіксація первинних даних, які потім обробляються на комп'ютері;
- формування електронних груп облікових даних, які включають журнал господарських операцій, структуру синтетичних і аналітичних рахунків, довідники аналітичних об'єктів і постійну інформацію, з одночасним контролем обробки даних у цих масивах;
- надання користувачеві показників за період (звітний) у формі синтетичних регістрів, аналітичних таблиць та звітні довідки з бухгалтерських рахунків чи на екрані монітора за запитом.

В таблиці 2.4 наведено задачі обліку фінансових результатів діяльності підприємства.

Таблиця 2.4

Завдання обліку фінансових результатів

Завдання обліку фінансових результатів	Документи, що використовуються для реалізації даної задачі
синтетичний та аналітичний облік	План рахунків Довідник «Види діяльності» Довідник «Види витрат»
облік реалізації готової продукції	Документ «Калькуляція» Документ «Рахунок-фактура» Документ «Видаткова накладна» Документ «Звіт про роздрібні продажі» Системні звіти
облік фінансових результатів	Звіт «Фінансові результати» Баланс

Підприємство, виходячи з даних бухгалтерського обліку, повинно формувати фінансову звітність, що є фінальним етапом облікового процесу. Фінансова звітність містить:

- баланс (звіт про фінансовий стан);
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід);
- звіт про рух грошових коштів;

- звіт про власний капітал;
- примітки до фінансової звітності.

Адміністрація підприємства використовує інформацію з фінансових звітів, щоб приймати важливі рішення для розвитку бізнесу та щоденної роботи. Аналіз фінансових результатів допомагає визначити переваги та недоліки діяльності підприємства, оцінити ефективність використання ресурсів, планувати інвестиції та визначати напрями розвитку. На основі фінансових показників розробляються плани та бюджети, що є основою для наступного управління і контролю.

Процес відображення фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку й фінансової звітності ТОВ «Делікатеси ІКО» є складним і багатогранним, потребує професійного підходу та високого рівня компетентності. Це важливий елемент управління підприємством, який забезпечує основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, бюджетування і контролю діяльності, співпраці з зовнішніми користувачами інформації і досягнення фінансових цілей.

Висновки до розділу 2

Для підприємства, як-от ТОВ «Делікатеси ІКО», належна організація обліково-інформаційного забезпечення є критично важливою. Це забезпечує якісний збір, обробку, аналіз та зберігання даних про доходи, витрати й фінансові результати, що дозволяє підприємницькій структурі здійснювати потрібний контроль і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Оперативний, синтетичний та аналітичний облік в ТОВ «Делікатеси ІКО» здійснюються із залученням сучасного програмного забезпечення, що покращує автоматизацію процесів і забезпечує прозорість та достовірність інформації. Зокрема, впроваджена система бюджетування та контролю за витратами на рівні центрів відповідальності сприяє підвищенню фінансової дисципліни та оптимізації витрат.

Відсутність єдиної облікової політики в ТОВ «Делікатеси ІКО» може створювати розбіжності у підходах до обліку при зміні відповідальних осіб, що

знижує якість звітності та підвищує ризики помилок. Належне розроблення облікової політики з урахуванням національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку вважається важливим кроком до забезпечення стабільності облікової системи підприємства.

Регулярне складання фінансових звітів, таких як звіт про фінансові результати, баланс а також інші, гарантує вчасний аналіз фінансового стану підприємницької установи. Це дозволяє керівництву компанії оперативно реагувати на зміни в діяльності та бізнес-середовищі, а також підвищує довіру до підприємства з боку зовнішніх користувачів.

Впровадження системи внутрішнього контролю, включаючи аудит облікових операцій, допомагає вчасно помічати, коли результати не відповідають запланованим показникам, що сприяє фінансовій безпеці і зменшує ризики. Цей механізм гарантує точність облікових даних і ефективне використання ресурсів підприємницької установи.

Таким чином, покращення методів обліку та зростання кваліфікації персоналу, залучення автоматизованих систем обліку сприяють підвищенню ефективності обліково-інформаційного забезпечення й досягненню стратегічних цілей підприємства.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»

3.1. Застосування аналітичних процедур для процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства

У процесі формування фінансових результатів і розподілу прибутку ТОВ «Делікатеси ІКО» використовуються різноманітні системи аналітичних досліджень. Основна мета цих систем полягає у забезпеченні точного та своєчасного аналізу всіх фінансових операцій, що дає можливість здійснювати ефективно прийняття управлінських рішень. Аналітичні дослідження охоплюють широкий спектр аспектів діяльності підприємства, включаючи аналіз витрат, доходів, активів і зобов'язань.

Одним із ключових інструментів аналітичних досліджень є систематичний моніторинг витрат, в себе детальний аналіз собівартості продукції, транспортних витрат, витрат на зберігання, заробітну плату, адміністративні та офісні витрати. Такий підхід дозволяє виявити основні чинники, що впливають на витрати, і визначити можливі шляхи їх оптимізації. Наприклад, аналіз витрат на сировину та матеріали допомагає знайти постачальників з кращими умовами або визначити можливості для впровадження більш ефективних технологій виробництва.

Аналіз доходів є не менш важливим компонентом. Він включає в себе оцінку обсягів реалізації продукції, виявлення сезонних коливань попиту та визначення найбільш прибуткових товарних груп. Такий аналіз дозволяє підприємству коригувати маркетингову стратегію, оптимізувати асортимент продукції для відповідності ринковим тенденціям та планувати майбутні обсяги виробництва.

Крім аналізу витрат і доходів, важливим елементом є оцінка фінансових результатів на основі балансових показників, включають в себе аналіз активів та зобов'язань підприємства, виявлення змін у структурі капіталу та оцінку ліквідності. Систематичний аналіз балансових даних дозволяє підприємству

підтримувати оптимальну структуру активів та зобов'язань, забезпечуючи фінансову стабільність і платоспроможність.

Окрему увагу приділяють аналізу фінансових результатів до оподаткування та чистого прибутку, в себе оцінку податкових зобов'язань підприємства, аналіз впливу податкової політики на фінансові результати та розробку стратегій мінімізації податкових витрат. Такий підхід Забезпечує оптимізацію фінансових потоків організації та забезпечити максимізацію чистого прибутку.

Розподіл прибутку підприємства також має значне значення для аналітичних досліджень, включає в себе визначення частки прибутку, яка буде реінвестована в розвиток підприємства та створення резервних фондів. Аналіз розподілу прибутку дозволяє підприємству забезпечити стійке фінансове зростання, підтримувати високу конкурентоспроможність на ринку.

Мною було проаналізовано фінансову звітність ТОВ «Делікатеси ІКО» (Додаток Г). За період з 2021 по 2023 рік фінансові показники ТОВ «Делікатеси ІКО» демонструють значне зростання.

Таблиця 3.1

Активи ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки (тис. грн)

Назва рядка	Код рядка	2021 рік на початок	2021 рік на кінець	2022 рік на початок	2022 рік на кінець	2023 рік на початок	2023 рік на кінець
I. Необоротні активи	1095	357.50	938.70	938.70	6 332.80	6 332.80	8 223.00
Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	39.00	489.30	489.30	5 938.20	5 938.20	7 763.30
Основні засоби	1010	318.50	449.40	449.40	394.60	394.60	459.70
II. Оборотні активи	1195	1 938.20	7 865.50	7 865.50	7 794.60	7 794.60	7 332.90
Запаси	1100	1 731.60	530.40	530.40	1 924.20	1 924.20	3 046.40
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	18.10	130.80	130.80	861.50	861.50	97.70
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	38.50	2 965.60	2 965.60	3 098.60	3 098.60	2 124.60
Усього активи	1300	2 295.70	8 804.20	8 804.20	14 127.40	14 127.40	15 555.90

Незавершені капітальні інвестиції суттєво збільшилися, що свідчить про активні інвестиції у виробничу інфраструктуру та обладнання. Основні засоби також зросли, вказуючи на оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства.

Оборотні активи компанії, зокрема запаси та грошові кошти, показують позитивну динаміку. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2023 році суттєво зменшилася, що свідчить про ефективне управління дебіторами.

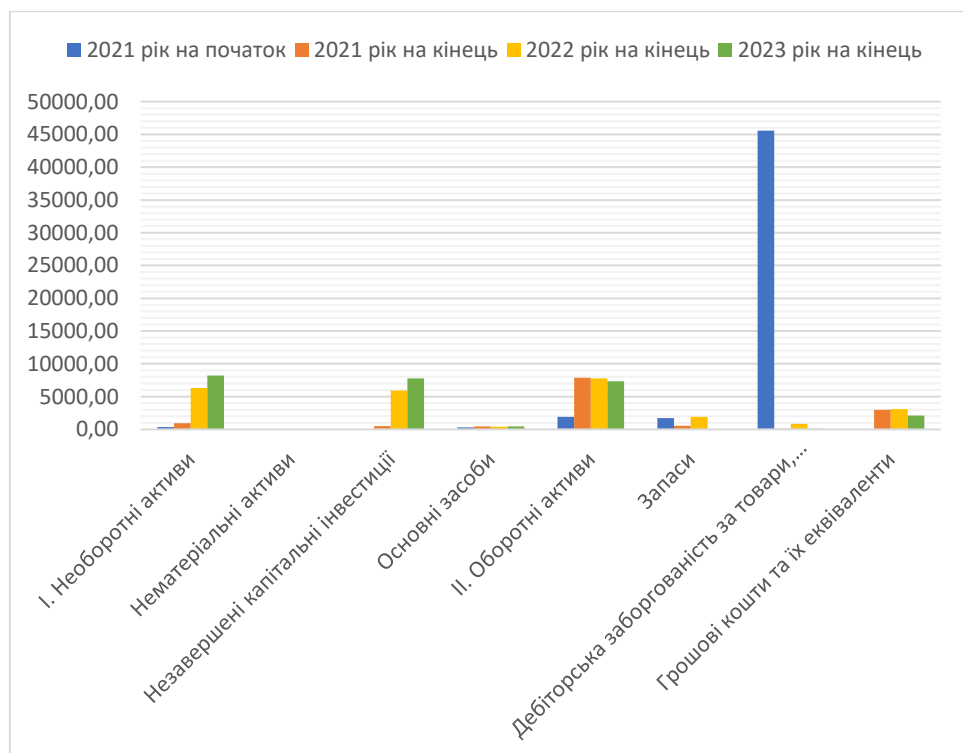

Рис. 3.1. Активи ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки

Таким чином, системи аналітичних досліджень процесу формування фінансових результатів і розподілу прибутку у ТОВ «Делікатеси ІКО» є комплексом взаємопов'язаних заходів, спрямованих на гарантування результативного управління фінансовими ресурсами компанії. Вони дозволяють своєчасно виявляти проблемні аспекти, оптимізувати витрати, підвищувати доходи та забезпечувати фінансову стабільність підприємства. Використання цих

систем допомагає досягати ключових стратегічних завдань підприємства, забезпечуючи його довгостроковий розвиток та зростання.

Застосування аналітичних процедур для процесу формування фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства є невід'ємною частиною сучасного фінансового менеджменту. Ці процедури забезпечують комплексний підхід до аналізу всіх аспектів фінансової діяльності, що дозволяє підприємствам ефективно управляти ресурсами, зменшувати ймовірність ризиків і сприяти досягненню стратегічних показників.

Таблиця 3.2

Джерела утворення майна ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки (тис. грн)

Назва рядка	Код рядка	2021 рік на початок	2021 рік на кінець	2022 рік на початок	2022 рік на кінець	2023 рік на початок	2023 рік на кінець
I. Власний капітал	1495	268.60	7 633.00	7 633.00	9 781.60	9 781.60	12 249.60
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 290.00	1 290.00	1 290.00	8 290.00	8 290.00	8 290.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-150.40	193.00	193.00	1 491.60	1 491.60	3 959.60
II. Довгострокові зобов'язання	1595	0.00	0.00	0.00	8.90	8.90	573.90
III. Поточні зобов'язання	1695	2 027.10	1 171.20	1 171.20	4 336.90	4 336.90	2 732.40
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	739.60	340.60	340.60	3 787.90	3 787.90	1 989.60
Розрахунки бюджетом	1620	0.80	150.50	150.50	318.90	318.90	364.30
Інші поточні зобов'язання	1690	1 282.00	576.60	576.60	230.10	230.10	378.50
Усього пасиви	1900	2 295.70	8 804.20	8 804.20	14 127.40	14 127.40	15 555.90

Власний капітал компанії за три роки значно збільшився, Особливо завдяки збільшенню нерозподіленого прибутку, відображає прибутковість діяльності та здатність компанії генерувати достатньо коштів для реінвестування.

Довгострокові зобов'язання зросли, що може бути пов'язано з залученням фінансових ресурсів для інвестиційних проектів.

Поточні зобов'язання мали пікове значення у 2022 році, що може вказувати на збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Втім у 2023 році відбулося зниження цих зобов'язань, що вказую на ефективне управління кредиторами та оптимізацію боргових зобов'язань.

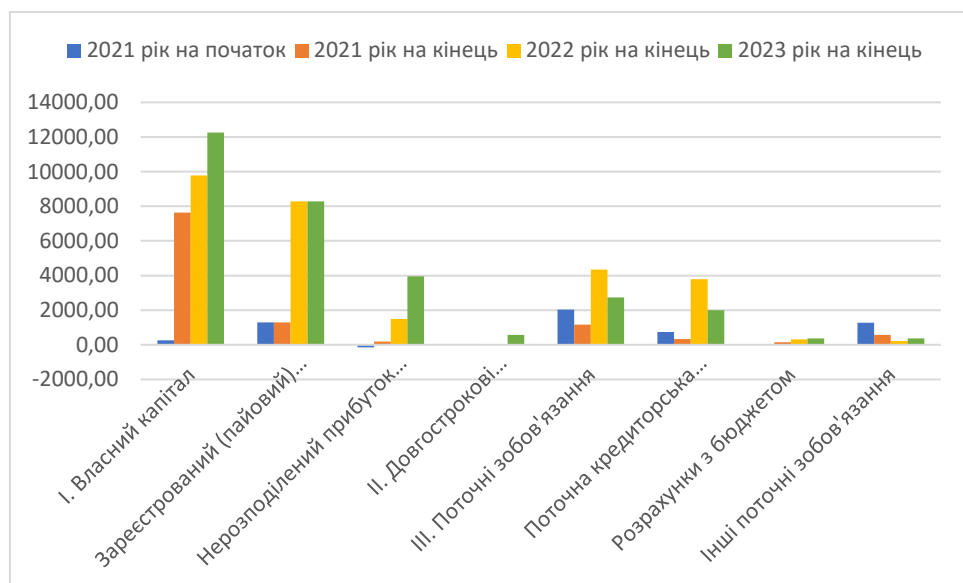

Рис. 3.2. Джерела утворення майна ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки

Аналізуючи джерела утворення майна ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки, можна побачити значні зміни в різних категоріях фінансових показників. Загальний власний капітал підприємства зростає протягом цього періоду, що вказує на підвищення його фінансової стійкості та прибутковості. Значне збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу в 2022 році було ключовим фактором зміцнення власного капіталу. Нерозподілений прибуток також демонструє стабільний приріст, що підкреслює ефективність діяльності підприємства та спроможність підтримувати рентабельність.

Довгострокові зобов'язання підприємства залишалися незмінними у 2021 році, проте почали зростати в 2022 і 2023 роках, що може свідчити про залучення

нових довгострокових фінансових ресурсів для розширення діяльності чи інвестицій в розвиток.

Протягом аналізованого періоду поточні зобов'язання підприємства суттєво коливалися. У 2022 році відбулося значне збільшення поточних зобов'язань, переважно через зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Це може свідчити як про розширення операційної діяльності, так і про можливі труднощі з погашенням зобов'язань. Проте у 2023 році спостерігалось зменшення цього показника, що вказує на покращення фінансової дисципліни та ефективніше управління поточними зобов'язаннями.

Поряд з аналізом доходів, важливим етапом є аналіз витрат. Аналітичні процедури в цій сфері включають оцінку всіх статей витрат, таких як сировина та матеріали, енергоносії, заробітна плата, транспортні витрати, адміністративні та офісні витрати. Використовуючи методи порівняння, трендового аналізу та коефіцієнтного аналізу, підприємство може виявити основні джерела витрат, визначити можливості для їх скорочення та підвищити ефективність використання ресурсів.

Потребує особливого акценту аналіз амортизаційних витрат. Застосування різних методів амортизації, таких як прямолінійний метод, метод зменшеного залишку або метод суми років, дозволяє підприємству вибрати оптимальний підхід до нарахування амортизації, що впливає на розмір витрат та фінансові результати. Важливо враховувати, що амортизаційні відрахування мають прямий вплив на прибуток до оподаткування, тому вибір амортизаційної політики є стратегічно важливим рішенням.

Таблиця 3.3

Витрати по статтях ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки (тис. грн)

Стаття витрат	2021 рік (тис. грн)	2022 рік (тис. грн)	2023 рік (тис. грн)	Приріст 2022/2021 (%)	Приріст 2023/2022 (%)
Сировина та матеріали	13992,6	29348,9	35061,9	50%	11.11%
Енергоносії	6996,3	11739,6	14024,8	20%	11.11%
Заробітна плата	15391,8	27066,2	35061,9	25.76%	20.48%
Амортизація обладнання	3731,4	5869,8	7012,4	12.5%	11.11%

Транспортні витрати	4664,2	7826,4	10518,6	20%	25%
Витрати на зберігання	1399,3	2608,8	3506,2	33.33%	25%
Адміністративні витрати	932,8	1630,5	2103,7	25%	20%
Рекламні витрати	2332,1	3913,2	4908,7	20%	16.67%
Витрати на просування в інтернеті	1399,3	3261,0	4207,4	66.67%	20%
Витрати на дослідження	932,8	2282,7	2805,0	75%	14.29%
Витрати на розробки	699,6	1630,5	2103,7	66.67%	20%
Офісні витрати	699,6	1174,0	1402,5	20%	11.11%
Витрати на навчання	466,4	782,6	1051,9	20%	25%

За період з 2021 по 2023 рік більшість статей витрат у ТОВ «Делікатеси ІКО» зросли. Найбільший приріст витрат у 2022 році порівняно з 2021 роком спостерігається у витратах на дослідження та просування в інтернеті, що відображає активні інвестиції у маркетинг та інновації. У 2023 році, порівняно з 2022 роком, зростання витрат продовжувалося, хоча й більш рівномірно.

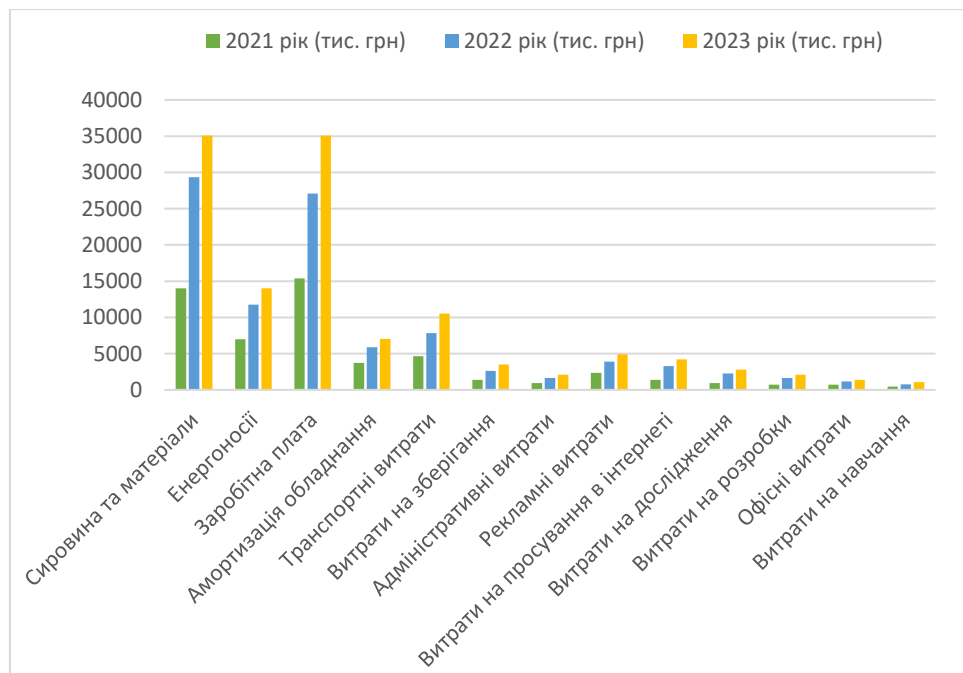

Рис. 3.3. Динаміка витрат за статтями ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки

Графік наочно демонструє динаміку витрат ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки. З нього видно, що найбільші витрати припадають на сировину та матеріали, заробітну плату та енергоносії. Усі ці витрати зазнали значного

зростання протягом аналізованого періоду, що вказує на збільшення масштабів діяльності підприємства.

Особливо помітне зростання витрат на сировину та матеріали, що може бути пов'язано зі збільшенням обсягів виробництва та розширенням асортименту продукції. Витрати на заробітну плату також значно зросли, що може свідчити про збільшення кількості працівників та підвищення заробітних плат для залучення та утримання кваліфікованого персоналу.

Витрати на енергоносії стабільно зростають, що є типовим для виробничих підприємств. Витрати на транспорт та зберігання також показують позитивну динаміку, що може бути пов'язано з розширенням логістичної інфраструктури та збільшенням обсягів реалізації продукції.

Витрати на адміністративні потреби та рекламу теж збільшуються, що вказує на зростання управлінських та маркетингових зусиль підприємства. Витрати на дослідження та розробки, хоча і не є найбільшими за обсягами, також демонструють значне зростання, що свідчить про інноваційний розвиток та прагнення підприємства до вдосконалення своїх продуктів та процесів.

Сировина та матеріали, енергоносії та амортизація обладнання мали відносно низький приріст витрат у 2023 році, що може свідчити про стабільність цін на ці ресурси або ефективне управління їх використанням. Суттєве збільшення витрат на заробітну плату у 2023 році вказує на інвестиції у людський капітал, що є важливим фактором з метою забезпечення ефективної діяльності компанії.

Після проведення аналізу доходів та витрат, наступним кроком є оцінка фінансових результатів підприємства, аналіз прибутку до оподаткування, чистого прибутку, рентабельності продажів та інших ключових фінансових показників. Використовуючи такі методи, як горизонтальний та вертикальний аналіз, підприємство може визначити динаміку змін у фінансових результатах, виявити основні тенденції та оцінити вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на фінансові показники.

Фінансові результати показують стабільне зростання доходів від реалізації продукції. Збільшення доходів у 2023 році порівняно з 2022 роком на 22 896,80 тис. грн свідчить про успішну стратегію розвитку та розширення ринків збуту. Водночас, зростання собівартості реалізованої продукції також було значним, але прибуток до оподаткування зріс у два рази, що вказує на ефективне управління витратами.

Таблиця 3.4

Звіт про фінансові результати ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»
за 2021-2023 роки (тис. грн)

Назва рядка	Код рядка	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	54 056.40	(тис. грн)	(тис. грн)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	50 373.90	103 881.30	126 778.10
Інші операційні доходи	2120	0.20	95 413.50	114 014.40
Інші операційні витрати	2180	3 264.30	0.60	0.10
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	54 056.60	6 981.60	9 753.30
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	53 638.20	1 486.80	3 009.70
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	418.40	271.60	541.70
Податок на прибуток	2300	75.30	1 215.20	2 468.00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	343.10	2022 рік	2023 рік

Витрати на сировину та матеріали, енергоносії, заробітну плату, амортизацію обладнання, транспортні та адміністративні витрати зросли відповідно до збільшення обсягів виробництва та масштабів діяльності підприємства. Найбільше зростання витрат спостерігається у витратах на просування в інтернеті та дослідження, що відображає інвестиції в маркетингову діяльність та інновації.

Собівартість реалізації мала позитивну динаміку зростання, що вказує на збільшення виробничих витрат. Водночас інші операційні доходи залишалися незначними протягом усього аналізованого періоду. Інші операційні витрати

демонстрували тенденцію до зростання, причому особливо значне збільшення відбулося у 2022 та 2023 роках.

Загальні доходи і загальні витрати також мали тенденцію до зростання, що відображає зростання обсягів діяльності підприємства. Фінансовий результат до оподаткування демонструє позитивну динаміку, особливо в 2023 році, що свідчить про покращення фінансових результатів діяльності.

Податок на прибуток збільшувався відповідно до зростання прибутку до оподаткування, що свідчить про стабільне зростання фінансових результатів. Чистий прибуток зростав щороку, що вказує на ефективне управління витратами та зростання доходів підприємства.

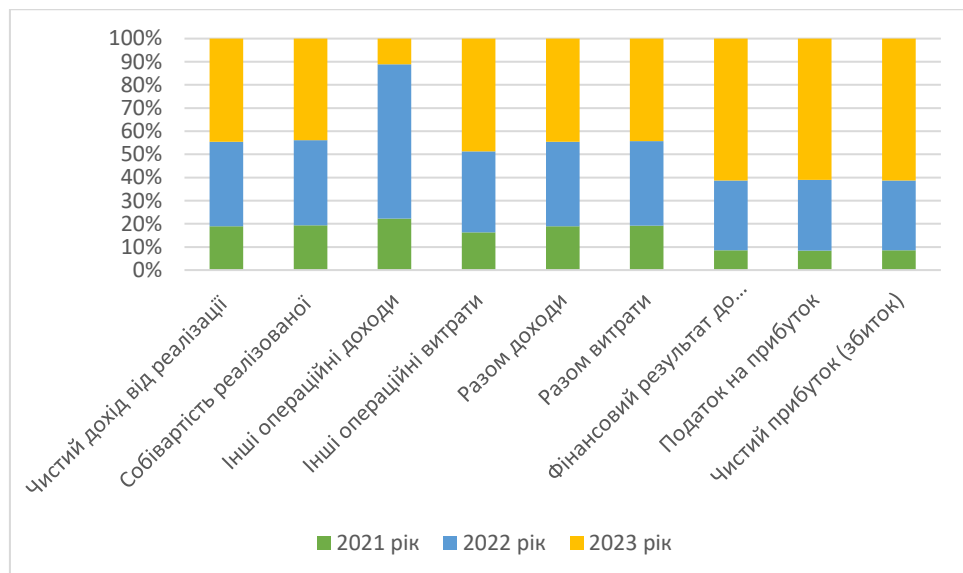

Рис. 3.4. Основні фінансові показники ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки

Графік відображає основні фінансові показники ТОВ «Делікатеси ІКО» за період 2021-2023 років. Зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) демонструє позитивну динаміку, зокрема значне збільшення у 2022 році та подальше зростання у 2023 році.

В цілому, фінансова звітність ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки показує позитивні тенденції розвитку, зростання прибутковості та ефективного управління ресурсами, забезпечує стабільну фінансову базу для подальшого розвитку та розширення діяльності підприємства.

Особливу роль у процесі формування фінансових результатів відіграє податкове планування. Аналіз податкових зобов'язань, розробка стратегій мінімізації податкових витрат та оптимізація податкового навантаження дозволяють підприємству ефективно управляти фінансовими потоками та забезпечувати максимізацію чистого прибутку, аналіз податкових пільг, використання методів трансфертного ціноутворення та інших інструментів податкового планування.

Окрім аналізу фінансових результатів, важливим аспектом є розподіл прибутку підприємства. Цей процес включає визначення частки прибутку, яка буде реінвестована у розвиток підприємства, виплата дивідендів акціонерам, формування резервних фондів та інші напрями використання прибутку. Аналітичні процедури дозволяють оцінити ефективність розподілу прибутку, визначити оптимальну структуру фінансування та забезпечити стійке фінансове зростання підприємства.

Для забезпечення комплексного підходу до аналізу фінансових результатів, важливо застосовувати інноваційні інформаційні системи та програмне забезпечення. Інтеграція автоматизованих облікових та аналітичних процесів дозволяє підвищити точність та оперативність аналізу, забезпечити миттєве отримання оновленої інформації та знизити ризики людських помилок. Використання систем управлінського обліку, таких як ERP-системи, дозволяє інтегрувати всі бізнес-процеси, забезпечити єдність даних та підвищити ефективність управління підприємством.

Застосування аналітичних процедур у рамках підготовки фінансових результатів та розподілу прибутку підприємства служить ключовим механізмом для досягнення фінансової стабільності та стійкого зростання. Вони дозволяють своєчасно виявляти проблемні аспекти, оптимізувати витрати, підвищувати доходи та забезпечувати ефективне використання ресурсів. Впровадження таких процедур забезпечує реалізацію стратегічних цілей компанії, забезпечуючи його конкурентоспроможність та довгостроковий розвиток на ринку.

3.2. Структурний та факторний аналіз формування фінансових результатів діяльності підприємства

Для проведення структурного та факторного аналізу формування фінансових результатів ТОВ «Делікатеси ІКО» розглянемо основні показники фінансової звітності за 2021-2023 роки, використовуючи дані балансу та звіту про фінансові результати.

Таблиця 3.5

Аналіз структури фінансових результатів ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО» за 2021-2023 роки (тис. грн)

Показник	2021 рік	2023 рік	Відхилення абсолютне	Відхилення відносне, %
Чистий дохід від реалізації продукції	54 056,40	126 778,10	+72 721,70	+134,53%
Собівартість реалізованої продукції	50 373,90	114 014,40	+63 640,50	+126,34%
Інші операційні доходи	0,20	0,10	-0,10	-50,00%
Інші операційні витрати	3 264,30	9 753,30	+6 489,00	+198,79%
Разом доходи	54 056,60	126 778,20	+72 721,60	+134,53%
Разом витрати	53 638,20	123 768,50	+70 130,30	+130,75%
Фінансовий результат до оподаткування	418,40	3 009,70	+2 591,30	+619,34%
Податок на прибуток	75,30	541,70	+466,40	+619,39%
Чистий прибуток (збиток)	343,10	2 468,00	+2 124,90	+619,32%

Структурний аналіз передбачає розгляд основних складових елементів фінансових результатів, а саме: доходів, витрат та прибутку підприємства.

У період з 2021 по 2023 роки чистий дохід підприємства зріс більш ніж у два рази: з 54 056.40 тис. грн у 2021 році до 126 778.10 тис. грн у 2023 році, свідчить про зростання обсягів реалізації продукції та ефективність маркетингової стратегії. Збільшення чистого доходу супроводжується зростанням собівартості реалізованої продукції: з 50 373.90 тис. грн у 2021 році до 114 014.40 тис. грн у 2023 році. Незважаючи на збільшення витрат, зростання

доходів перевищує зростання собівартості, що позитивно впливає на фінансові результати.

Інші операційні доходи залишаються незначними протягом аналізованого періоду, тоді як інші операційні витрати зростають з 3 264.30 тис. грн у 2021 році до 9 753.30 тис. грн у 2023 році. Збільшення операційних витрат свідчить про зростання витрат на підтримку операційної діяльності, що потребує оптимізації.

Чистий прибуток підприємства зріс з 343.10 тис. грн у 2021 році до 2 468.00 тис. грн у 2023 році, свідчить про покращення фінансових результатів та ефективність управлінських рішень щодо підвищення рентабельності діяльності.

Факторний аналіз уможливорює аналіз впливу окремих факторів на фінансові результати підприємства. Основними факторами, що впливають на фінансові результати ТОВ «Делікатеси ІКО», є зміни в обсягах реалізації продукції, собівартості, операційних витратах та податковому навантаженні. Значне зростання чистого доходу від реалізації продукції на 89.34% у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 21.99% у 2023 році порівняно з 2022 роком свідчить про розширення ринку збуту та підвищення ефективності маркетингових заходів. Збільшення доходу є основним чинником, що позитивно впливає на чистий прибуток підприємства.

Зростання собівартості на 89.34% у 2022 році та на 19.53% у 2023 році відображає збільшення витрат на сировину, матеріали та виробничі процеси. Незважаючи на це, підприємство змогло забезпечити випереджаюче зростання доходів, що дозволяє зберегти позитивний фінансовий результат. Інші операційні витрати значно зросли на 113.91% у 2022 році та на 39.67% у 2023 році, вказує на збільшення витрат на адміністративні та інші операційні потреби підприємства. Оптимізація цих витрат може значно покращити фінансові результати. Податок на прибуток зріс з 75.30 тис. грн у 2021 році до 541.70 тис. грн у 2023 році. Збільшення податкового навантаження впливає на чистий прибуток, однак підприємство все ж змогло забезпечити значне зростання чистого прибутку завдяки ефективному управлінню доходами та витратами.

Структурний та факторний аналіз фінансових результатів ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки показує позитивні тенденції у розвитку підприємства. Основними чинниками зростання фінансових результатів є збільшення обсягів реалізації продукції та ефективне управління витратами. Незважаючи на зростання собівартості та операційних витрат, підприємству вдалося забезпечити випереджаюче зростання доходів, що дозволило підвищити чистий прибуток.

Насамперед, важливо розглянути основні показники фінансової звітності за 2021-2023 роки. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зріс з 54 056,40 тис. грн у 2021 році до 126 778,10 тис. грн у 2023 році, що свідчить про значне зростання обсягів реалізації та покращення ринкових позицій компанії. Це зростання відображає успішні маркетингові стратегії, розширення асортименту продукції та ефективність комерційної діяльності.

Собівартість реалізованої продукції також збільшилася з 50 373,90 тис. грн у 2021 році до 114 014,40 тис. грн у 2023 році. Це зростання витрат свідчить про збільшення обсягів виробництва та можливо про підвищення цін на сировину і матеріали. Для підтримання високої рентабельності важливо здійснювати ретельний контроль за витратами та оптимізувати виробничі процеси.

Інші операційні витрати зросли з 3 264,30 тис. грн у 2021 році до 9 753,30 тис. грн у 2023 році. Зростання операційних витрат може бути пов'язане з розширенням бізнесу, збільшенням витрат на рекламу, маркетинг, транспортні та адміністративні витрати. Це вказує на необхідність аналізу структури цих витрат і пошуку шляхів їх оптимізації.

Фінансовий результат до оподаткування зріс з 418,40 тис. грн у 2021 році до 3 009,70 тис. грн у 2023 році. Це значне зростання вказує на покращення фінансової ефективності підприємства, що є результатом збільшення доходів та контролю витрат. Однак, для подальшого зростання необхідно підтримувати баланс між доходами і витратами, а також розробляти стратегії для підвищення прибутковості.

Податок на прибуток також збільшився з 75,30 тис. грн у 2021 році до 541,70 тис. грн у 2023 році, що свідчить про збільшення податкових зобов'язань

підприємства. Це зростання є результатом збільшення прибутку, і вказує на фінансову стабільність компанії.

Чистий прибуток зріс з 343,10 тис. грн у 2021 році до 2 468,00 тис. грн у 2023 році. Це зростання прибутку свідчить про успішність бізнес-стратегій та ефективність управління підприємством. Однак, для підтримання цього тренду необхідно постійно аналізувати ринкову ситуацію, контролювати витрати та оптимізувати бізнес-процеси.

Важливим аспектом аналізу є також оцінка структури активів і пасивів підприємства. Загальні активи ТОВ «Делікатеси ІКО» зросли з 2 295,70 тис. грн на початок 2021 року до 15 555,90 тис. грн на кінець 2023 року. Це зростання активів вказує на збільшення обсягів бізнесу та інвестицій у розвиток підприємства.

Варто звернути увагу на коефіцієнт загальної ліквідності (КЗЛ), який показує чи поточні активи перевищують поточні зобов'язання і обраховується за формулою $КЗЛ = ОА / ПЗ$, де ОА – оборотні активи звітнього року, а ПЗ – поточні зобов'язання за даними балансів 2021-2023 років. Досліджуване підприємство можна назвати ліквідним починаючи з кінця 2021 року, так як показник більше ніж 1,5.

Таблиця 3.6

Коефіцієнт загальної ліквідності ТОВ «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»
за 2021-2023 роки

Показники	2021 рік на початок	2021 рік на кінець	2022 рік на кінець	2023 рік на кінець
Оборотні активи	1 938.20	7 865.50	7 794.60	7 332.90
Поточні зобов'язання	2 027.10	1 171.20	4 336.90	2 732.40
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,96	6,72	1,80	2,68

Незавершені капітальні інвестиції значно зросли з 39,00 тис. грн на початок 2021 року до 7 763,30 тис. грн на кінець 2023 року. Це свідчить про активну інвестиційну діяльність підприємства, спрямовану на модернізацію та розширення виробничих потужностей.

Основні засоби також збільшилися з 318,50 тис. грн на початок 2021 року до 459,70 тис. грн на кінець 2023 року, що вказує на оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства. Зростання оборотних активів, зокрема запасів, з 1 731,60 тис. грн на початок 2021 року до 3 046,40 тис. грн на кінець 2023 року, свідчить про збільшення обсягів виробництва та запасів готової продукції.

Загальні пасиви підприємства також зросли з 2 295,70 тис. грн на початок 2021 року до 15 555,90 тис. грн на кінець 2023 року. Збільшення власного капіталу з 268,60 тис. грн на початок 2021 року до 12 249,60 тис. грн на кінець 2023 року свідчить про зростання фінансової стійкості та покращення фінансових результатів підприємства. Це є позитивним сигналом для інвесторів і кредиторів, оскільки показує стабільність та надійність компанії.

Довгострокові зобов'язання підприємства зросли з 0,00 тис. грн на початок 2021 року до 573,90 тис. грн на кінець 2023 року. Це свідчить про залучення додаткових фінансових ресурсів для інвестування у розвиток підприємства. Поточні зобов'язання, зокрема кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги, зросли з 739,60 тис. грн на початок 2021 року до 1 989,60 тис. грн на кінець 2023 року, що відображає збільшення операційної діяльності та обсягів закупівель.

Для подальшого покращення фінансових результатів підприємству слід зосередитися на оптимізації операційних витрат, впровадженні енергоефективних технологій та ефективному управлінні запасами. Також важливим аспектом є податкове планування та використання податкових пільг для зменшення податкового навантаження. Використання сучасних інформаційних систем та програмного забезпечення для автоматизації облікових та аналітичних процесів дозволить підвищити точність аналізу та забезпечити оперативне прийняття управлінських рішень.

3.3. Шляхи удосконалення управління фінансовими результатами підприємства.

Сучасні підходи до удосконалення аналізу в системі інформаційного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства є важливим елементом ефективного функціонування бізнесу. У сучасних умовах господарювання, коли конкуренція на ринках зростає, а економічні умови змінюються з високою швидкістю, підприємства змушені постійно вдосконалювати свої методи управління, зокрема в сфері аналізу фінансових результатів. Основна мета таких удосконалень полягає у підвищенні ефективності прийняття управлінських рішень, що, в свою чергу, сприяє зростанню рентабельності підприємства.

Аналіз фінансових результатів і ефективності діяльності ТОВ «Делікатеси ІКО» включає детальне дослідження основних фінансових показників, їх змін упродовж останніх років, а також виявлення ключових факторів, які впливають на ці показники. Цей аналіз дозволяє краще зрозуміти поточний стан підприємства, його фінансову стабільність, а також виявити можливості для покращення результатів і підвищення ефективності управління.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «Делікатеси ІКО» показує позитивну динаміку розвитку підприємства. Зростання доходів, активів та власного капіталу свідчить про успішність бізнес-стратегій та ефективність управління. Однак, для підтримання цього позитивного тренду необхідно продовжувати вдосконалювати процеси управління витратами, підвищувати ефективність виробництва та зберігати фінансову стабільність.

Одним з ключових напрямків покращення фінансових результатів є оптимізація витрат. Зокрема, слід звернути увагу на управління витратами, а саме:

- провести детальний аналіз витрат, зосереджуючись на найбільш значущих статтях, таких як собівартість продукції, адміністративні та збутові витрати;

- розглянути можливості автоматизації процесів обліку та контролю витрат для зменшення ручної роботи і зниження ризику помилок;
- впровадити щомісячний контроль за динамікою витрат для своєчасного виявлення відхилень та вживати коригувальних заходів.

Для покращення фінансових результатів важливо також забезпечити ефективне управління грошовими потоками:

- оптимізація процесів інкасації та оплати;
- управління дебіторською та кредиторською заборгованістю;
- прогнозування грошових потоків на майбутні періоди.

Для автоматизації обліку та аналітики пропоную впровадити та інтегрувати з BAS Бухгалтерію такі інструменти аналітики як Power BI, Tableau чи Qlik Sense, що дозволить підприємству проводити глибокий аналіз фінансових даних. Ці інструменти інтегруються із системами обліку, автоматично отримуючи актуальні дані та створюючи візуалізації, які полегшують розуміння фінансових показників і їхньої динаміки. Power BI – дозволить об'єднувати дані з різних джерел та створювати інтерактивні звіти і дашборди. Завдяки цьому інструменту керівництво ТОВ «Делікатеси ІКО» може швидко отримувати аналітику щодо ключових фінансових показників, таких як дохідність продукції, операційні витрати, рентабельність по окремих видах продукції тощо. Tableau – цей інструмент дасть можливість здійснювати візуальний аналіз великих обсягів даних. Це дозволяє менеджерам підприємства більш детально досліджувати динаміку витрат і доходів, здійснювати прогнозування та оцінювати ефективність діяльності за допомогою діаграм і графіків. Qlik Sense – за допомогою цього інструменту підприємство зможе швидко аналізувати великі обсяги інформації, проводити порівняльний аналіз і створювати деталізовані звіти. Qlik Sense дозволяє зручно інтегруватися із системами обліку, що забезпечує своєчасний доступ до даних.

Для ТОВ «Делікатеси ІКО» автоматизація обліку та аналітики дозволить:

- знизити трудомісткість облікових процесів;

- отримувати точні фінансові дані в реальному часі для прийняття оперативних рішень;
- ефективно контролювати витрати та прибутковість діяльності;
- скоротити час, потрібний для складання звітності та її аналізу;
- підвищити рівень прозорості фінансової інформації, що сприятиме прийняттю обґрунтованих управлінських рішень;
- забезпечити дотримання нормативних вимог і стандартів обліку.

Впровадження електронного документообігу також слугуватиме додатковим механізмом уникнення дублювання інформації, зниження ризиків втрати або пошкодження документації, що важливо для забезпечення прозорості звітності. Адже система ЕДО дозволить швидко оформлювати, погоджувати та зберігати договори з постачальниками та клієнтами. Це забезпечить прозорість умов співпраці, спростить контроль за їх виконанням і надасть можливість легко знаходити та відслідковувати документи.

Розвиток інструментів управлінського обліку є критично важливим для покращення процесу прийняття управлінських рішень на підприємстві. Управлінський облік дозволяє оцінити та контролювати витрати, аналізувати прибутковість різних видів діяльності, забезпечує інформаційну підтримку стратегічного планування та покращує загальну фінансову стійкість підприємства. ТОВ «Делікатеси ІКО» може скористатися новітніми підходами та інструментами управлінського обліку для більш точного обліку витрат і прибутків, що сприятиме ефективнішому управлінню ресурсами. Основні інструменти та методи управлінського обліку, які, на мою думку, варто використовувати ТОВ «Делікатеси ІКО» у своїй роботі:

1. АВС-аналіз (Activity-Based Costing) – цей метод управлінського обліку дозволяє розподіляти витрати на конкретні види діяльності або продукти, що дає можливість точно оцінювати витрати на кожен етап виробництва або послуги. Використання АВС-аналізу дозволить ТОВ «Делікатеси ІКО» розподіляти витрати за видами діяльності (наприклад, закупівля товарів, зберігання, продаж) і визначати найбільш витратні етапи процесу. Це дозволяє

приймати обґрунтовані рішення щодо оптимізації операційних процесів і зниження витрат.

2. Системи калькулювання за змінними витратами (Variable Costing) – це метод калькулювання за змінними витратами передбачає включення до собівартості лише змінних витрат, тоді як постійні витрати обліковуються окремо і списуються на результати діяльності. Для ТОВ ТОВ «Делікатеси ІКО» цей підхід дозволить точніше розраховувати витрати на одиницю продукції або послуги, оскільки змінні витрати залежать від обсягів діяльності. Це дасть можливість швидше реагувати на зміни у витратах і коригувати стратегію ціноутворення.

Один з сучасних підходів до удосконалення аналізу фінансових результатів полягає у використанні прогнозної аналітики. Прогнозна аналітика базується на статистичних методах та машинному навчанні, що дозволяє створювати моделі, які передбачають майбутні фінансові результати на основі історичних даних. Використання таких моделей допомагає підприємствам більш точно планувати свої фінансові показники, виявляти потенційні ризики та вживати превентивних заходів для їх мінімізації. Прогнозна аналітика дозволяє також виявляти можливості для зростання та оптимізації витрат.

Важливою складовою сучасного підходу до аналізу фінансових результатів є також використання КРІ (Key Performance Indicators) – ключових показників ефективності. КРІ дозволяють вимірювати та оцінювати результативність діяльності підприємства за різними напрямками, включаючи фінансові показники, ефективність виробництва, рівень обслуговування клієнтів тощо. Встановлення чітких КРІ допоможе керівникам ТОВ «Делікатеси ІКО» оцінювати досягнення стратегічних та тактичних цілей, своєчасно реагувати на відхилення від запланованих результатів. Використання ключових показників ефективності для моніторингу та оцінки фінансових результатів є невід'ємною частиною сучасного підходу. КРІ дозволяють визначити, наскільки успішно підприємство виконує свої стратегічні цілі та завдання. Встановлення та моніторинг КРІ сприятиме

підвищенню прозорості бізнес-процесів та забезпечить своєчасне виявлення та корекцію відхилень.

ТОВ «Делікатеси ІКО» для удосконалення аналізу фінансових результатів можуть також використовувати різні методи фінансового аналізу, такі як горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз грошових потоків тощо. Горизонтальний аналіз дозволить оцінювати динаміку фінансових показників за кілька періодів, виявляючи тенденції їх змін. Вертикальний аналіз допоможе оцінити структуру фінансової звітності, зокрема частку окремих статей у загальному обсязі активів, зобов'язань чи доходів. Аналіз фінансових коефіцієнтів дозволить оцінити ліквідність, рентабельність, фінансову стійкість та інші аспекти фінансового стану підприємства.

Значну роль у сучасних підходах до аналізу фінансових результатів відіграє також внутрішній аудит. Внутрішній аудит зосереджений на оцінку ефективності внутрішніх контролів, виявлення ризиків та розробку рекомендацій щодо їх мінімізації. Використання внутрішнього аудиту дозволить підвищити прозорість бізнес-процесів та забезпечити відповідність діяльності підприємства вимогам законодавства та внутрішніх регламентів.

Управління ризиками охоплює ідентифікацію, оцінку та управління ризиками, а це, в свою чергу можуть впливати на фінансові результати бізнесу. Використання інструментів управління ризиками дозволить підприємству забезпечити стабільність фінансових показників та зменшити ймовірність негативних впливів зовнішніх та внутрішніх факторів.

Актуальні підходи до аналізу фінансових результатів дають змогу суттєво підвищити ефективність управління підприємством, забезпечуючи керівництво необхідною аналітичною інформацією для прийняття обґрунтованих рішень. Для ТОВ «Делікатеси ІКО» актуальним є впровадження передових аналітичних інструментів і методів, таких як прогнозна аналітика, КРІ (ключові показники ефективності), горизонтальний та вертикальний аналізи, а також контроль за динамікою фінансових коефіцієнтів. Це дозволить підприємству точніше оцінювати фінансову стійкість, рентабельність і оперативність своїх операцій.

Висновки до розділу 3

У ТОВ «Делікатеси ІКО» застосовуються аналітичні методи для детального дослідження витрат, доходів, активів і зобов'язань. Завдяки таким аналітичним процедурам підприємство має можливість оптимізувати витрати та підвищувати рентабельність шляхом ефективного управління ресурсами.

Аналіз фінансових показників за 2021-2023 роки демонструє стабільне зростання чистого доходу, що позитивно позначається на прибутку. Особливо важливим є контроль за собівартістю, яка збільшується паралельно з доходами, а також моніторинг операційних витрат, що дозволяє підприємству приймати рішення щодо оптимізації витратної бази.

Підприємство направляє частину прибутку на реінвестування у розвиток та створення резервних фондів, що забезпечує стійкість та фінансове зростання. Такий розподіл прибутку сприяє розвитку нових проектів і впровадженню інновацій, що підтримує конкурентоспроможність.

Аналіз ключових факторів, таких як обсяги реалізації, собівартість і податкове навантаження, дозволяє визначити вплив кожного з них на кінцевий фінансовий результат. Це допомагає підприємству у плануванні витрат, оцінці ефективності маркетингових та виробничих стратегій.

Застосування сучасних інформаційних технологій, таких як ERP-системи, ВІ та прогнозна аналітика, підвищує точність і швидкість аналізу, сприяє прийняттю ефективних рішень. Інтеграція фінансового аналізу з іншими напрямками діяльності забезпечує комплексний підхід до управління.

Впровадження методів машинного навчання та штучного інтелекту у прогнозуванні фінансових показників дозволяє підприємству заздалегідь оцінювати потенційні ризики, що сприяє стабільному розвитку та підвищенню рентабельності.

Таким чином, комплексний підхід до аналізу фінансових результатів у ТОВ «Делікатеси ІКО», заснований на використанні сучасних аналітичних

інструментів та технологій, забезпечує ефективне управління фінансами, підтримує рентабельність і дозволяє підприємству успішно адаптуватися до ринкових змін.

ВИСНОВКИ

Науковці по-різному визначають поняття фінансового результату. Узагальнено, фінансовий результат розглядається як співставлення доходів і витрат підприємства, що може виступати прибутком або збитком, і, відповідно, призводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. Він є основним джерелом економічного та соціального розвитку як підприємств, так і держави загалом. Контроль фінансових результатів, як елемент управління бізнесом, включає три етапи: встановлення бюджетних показників для оцінки прибутку, які підлягають обліковому вимірюванню; порівняння з реальними результатами та аналіз і оцінка відхилень; прийняття управлінських рішень на основі аналізу.

Фінансові результати класифікуються за такими критеріями: види діяльності, періодичність отримання, вид обліку, тип виробництва, спланованість, відображення у звіті про фінансові результати, рівень децентралізації, об'єкт визначення, регулярність отримання, вплив інфляційних процесів, етапи інвестиційного процесу, врахування прихованих витрат, період формування.

Облік фінансових результатів регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковим кодексом України, Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Міжнародними стандартами фінансової звітності, а також Концептуальними основами складання та подання фінансових звітів. Крім того, регулювання здійснюється за допомогою внутрішніх нормативних документів підприємства, таких як облікова політика, інструкції, положення та процедури.

ТОВ «Делікатеси ІКО» використовує метод порівняння доходів і витрат, при якому фінансові результати визначаються як різниця між доходами і витратами підприємства за звітний період. Процес обліково-інформаційного забезпечення на підприємстві охоплює такі етапи:

- збір інформації про витрати та доходи підприємства. Інформація збирається за допомогою первинної документації, зокрема накладних, рахунків-фактур, платіжних доручень та інших фінансових документів;
- обробка зібраної інформації. На цьому етапі здійснюється класифікація, групування та систематизація витрат і доходів за різними статтями;
- зберігання обробленої інформації;
- аналіз фінансових результатів. На цьому етапі проводиться порівняння фактичних показників з плановими, аналіз відхилень та визначення їх причин;
- формування фінансових звітів. Фінансові звіти охоплюють звіт про фінансові результати, баланс, звіт про рух грошових коштів та інші документи, що відображають фінансовий стан підприємства на певну дату.

Для підсумування інформації про фінансові результати ТОВ «Делікатеси ІКО» використовує пасивний рахунок 79 «Фінансові результати», який відображає господарські процеси. По кредиту рахунку 79 фіксуються суми в процесі закриття рахунків доходів, а по дебету – суми, що закривають рахунки витрат, включаючи податок на прибуток. Сальдо рахунку 79 після його закриття списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки).

За період з 2021 по 2023 рік фінансові показники ТОВ «Делікатеси ІКО» демонструють значне зростання. Незавершені капітальні інвестиції суттєво зросли, що свідчить про активні вкладення у виробничу інфраструктуру та обладнання. Збільшення основних засобів вказує на оновлення та розширення матеріально-технічної бази підприємства.

Фінансові результати відображають стабільне зростання доходів від реалізації продукції. Збільшення доходів у 2023 році на 22 896,80 тис. грн порівняно з 2022 роком свідчить про успішну реалізацію стратегії розвитку та розширення ринків збуту.

Структурний та факторний аналіз фінансових результатів ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки свідчить про позитивні тенденції у розвитку підприємства. Ключовими факторами, що сприяли зростанню фінансових

результатів, стали збільшення обсягів реалізації продукції та ефективне управління витратами. Незважаючи на зростання собівартості та операційних витрат, підприємство змогло забезпечити випереджаюче зростання доходів, що призвело до збільшення чистого прибутку.

Для збереження цього позитивного тренду важливо продовжувати вдосконалювати процеси управління витратами, підвищувати ефективність виробництва та підтримувати фінансову стабільність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іщенко Н.А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. *Бізнес Інформ*. 2020. №5. С. 388-393.
2. Фірман Н.Я., Вашків О.П. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 5. № 22. С. 162-168.
3. Захарченко В. І., Лук'янчук О. М. Становлення та розвиток систематизованого аналізу фінансової звітності // *Економіка: реалії часу*. 2023. №4(68). С. 38-49.
4. Орловська Т. Індексний метод в аналізі показників прибутковості підприємств // *Економічний аналіз*. 2012. №11. С. 378-382.
5. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>
9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755 (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ) від 12.03.2013. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

11. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України від 03.11.2020, № z0893-99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

12. Про господарські товариства: Закон України від 03.07.2020, № 1576-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

13. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

14. Куцик П. О., Бачинський В. І., Полянська О. А. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі: монографія [за заг. ред. проф. П. О. Куцика]. Львів: Видавництво «Растр-7», 2015. 312 с.

15. Врублевська О. Б. Дослідження сутності фінансових результатів. Актуальні задачі сучасних технологій : зб. тез доповідей міжнар. наук.-техн. конф. Тернопіль:ТНТУ. 2016. 342 с. С. 309.

16. Поліщук В. С. Формування прибутку підприємства в умовах ринкових відносин. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки*. 2015. Вип. 10. С. 214-218.

17. Ганін В. І., Логвіненко К. В. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Облік і фінанси*. 2018. № 3. С. 13-18.

18. Матковський А. В., Головка В. О. Управління процесами формування, розподілу та використання прибутку підприємства в умовах структурних змін. *Економіка і регіон*. 2016. № 5. С. 61-65.

19. Кулинич М., Ляшко Л. Методичний інструментарій в аналітичній оцінці результативності. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 4. С. 122-130.

20. Беренда Н. І., Скоморохова С. Ю., Нікітова Л. С. Формування і розподіл прибутку. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 3(2). С. 70-75.

21. Шипіна С. Б. Зарубіжний досвід розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за МСФЗ / С. Б. Шипіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. Вип. 17(4). - С. 147-150.
22. Якименко М. В. Обліково-інформаційне забезпечення процесу управління прибутком в умовах невизначеності. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки.* 2015. № 3. С. 39
23. Горошанська О. О. Аналітичне забезпечення управління розподілом прибутку підприємства. *Економіка і суспільство.* 2017. №13. С.1065-1071.
24. Щербанюк О. М. Управління прибутком підприємств України в сучасних умовах. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2017. № 8. С. 157-164.
25. Коцеруба Н. В. Фінансовий контроль в системі управління прибутком підприємства торгівлі. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2017. № 3(1). С. 74-79.
26. Тюленєва Ю. В., Ренкас С. В. Фактори впливу на прибуток підприємств та напрями підвищення прибутковості. *Підприємництво та інновації.* 2017. Вип. 3. С. 102-107.
27. Гайбура Ю. А., Загнітко Л. А. Фінансове прогнозування як елемент управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка і суспільство.* 2017. №9. С.968-974.
28. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Механізми факторного аналізу показників фінансового стану галузей економіки. *Актуальні проблеми економіки.* 2016. №5(179). С.421-429.
29. Черничко Т. В., Кірман Є. І. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств України. *Економіка і суспільство.* 2016. Вип.5. С.400-404.
30. Шинкаренко Д. В., Беренда Н. І. Особливості аудиту та аналізу фінансових результатів. *Причорноморські економічні студії.* 2017. Випуск 16.

C.181-185.

31. Карпенко Є. А., Шийка Є. А. Облік доходів від реалізації за міжнародними та національними стандартами. Інфраструктура ринку. 2018. № 17. С. 441- 446.

32. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В., Фінансовий аналіз та звітність: Електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання. 2-ге вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 144 с.

33. Шкроміда В. В., Василюк М. М., Гнатюк Т. М. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016. 219 с.

34. Шкроміда В., Шкроміда Н., Кузишин І. Міжнародні ініціативи розвитку інтегрованої звітності бізнесу. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2(49). С. 153-156. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-24>

35. Купріна Н.М., Антонюк О.П., Шкарупа С.С., фінансові результати діяльності підприємств: сучасні аспекти методики аналізу в системі управління та розвитку діяльності суб'єктів АПК України. *Економіка харчової промисловості*. 2024. №2. С. 34-41.

36. Купріна Н. М. Забезпечення конкурентоспроможності харчової промисловості України: теорія і практика: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», Одеса. 2019. 304 с.

37. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.

Виписка з Єдиного державного реєстру

ВИПИСКА
з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДЕЛІКАТЕСИ ІКО"

Ідентифікаційний код юридичної особи:

42562539

Місцезнаходження юридичної особи:

Україна, 77324, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, село Іванкова,
ВУЛИЦЯ БОГДАНА МЕЛЬНИКА, будинок 8

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:

05.10.2022, 1001201070002002807

Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи:

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ - керівник

Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними системами державних органів:

19.10.2018, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880

19.10.2018, 090618278726, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, КАЛУСЬКА ДПІ (КАЛУСЬКИЙ РАЙОН), 43968084, (дані про взяття на облік як платника податків)

19.10.2018, 10000001341874, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, КАЛУСЬКА ДПІ (КАЛУСЬКИЙ РАЙОН), 43968084, (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску)

Види економічної діяльності:

10.13 Виробництво м'ясних продуктів (основний)

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна

52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту

Продовження додатка А

49.41 Вантажний автомобільний транспорт
47.22 Роздрібна торгівля м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах
46.32 Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами
10.85 Виробництво готової їжі та страв
01.62 Допоміжна діяльність у тваринництві
10.11 Виробництво м'яса
10.12 Виробництво м'яса свійської птиці

Назви органів управління юридичної особи:

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ДИРЕКТОР

Запис про перебування юридичної особи в процесі припинення:

Відомості відсутні

Вид установчого документа:

Відомості відсутні

Інформація для здійснення зв'язку:

+380505600910

Номер, дата та час формування виписки:

312669416852, 05.10.2022 16:07:56

Загвіздянська сільська рада

Цалин Ю.В.

Витяг з реєстру платників податку на додану вартість

Додаток 13
до Положення про реєстрацію
платників податку на додану вартість
(пункт 7.5)
Форма № 2-ВР

“ ” 20__ року № _____
(заповнюється у разі направлення платнику витягу копії)

ВИТЯГ № 1909064500010

З РЕЄСТРУ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Відомості про платника податку на додану вартість

Ідентифікаційний податковий номер **425625309065**

Найменування (для платника, відповідального за утримання та внесення податку на додану вартість до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність / договору управління майном, заповнюється його кодом за ЄДРПОУ та словами "відповідальний за утримання та внесення податку на додану вартість до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність / договору управління майном", а для інвестора (оператора), відповідального за ведення податкового обліку з податку на додану вартість за угодою про розподіл продукції, заповнюється його кодом за ЄДРПОУ та словами "оператор" або "інвестор" (залежно від того, в якості оператора чи інвестора він діє), "відповідальний за ведення податкового обліку з податку на додану вартість за угодою про розподіл продукції") або прізвище, ім'я та по батькові платника

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДЕЛКАТЕСІ ІКО"

Дата реєстрації платником податку на додану вартість **01.02.2019** року.

Термін дії реєстрації платника податку на додану вартість _____ року.

Результат рахунка в електронній системі електронного адміністрування податку на додану вартість:

МФО **899998**, № **37514000396644**

Відомості про видачу витягу

Найменування контролюючого органу, що видав витяг **906 ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДФС В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, КАЛУСЬКЕ УПРАВЛІННЯ, КАЛУСЬКА ДПІ (КАЛУСЬКИЙ РАЙОН)**

Дата формування витягу **28.02.2019** року.

Дата видачі витягу **28.02.2019** року.

Витяг є чинним до внесення змін до Реєстру. Якщо до Реєстру внесені зміни в податковий номер платника, які зазначені у витягу, витяг втрачає чинність.

Почальник Калуського
управління ГУ ДФС в Івано-
Франківській області

(посадка)

КНЯЗЕВИЧ М.М.

М.П.

(посадка, підпис)

Положення про облікову політику

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Луців Олег Михайлович

_____

підпис

МП

ПОЛОЖЕННЯ
про облікову політику Товариства з обмеженою відповідальністю
«ДЕЛІКАТЕСИ ІКО»

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування» від 30.11.1999 № 291, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності Товариство з обмеженою відповідальністю «ДЕЛІКАТЕСИ ІКО» (далі – Підприємство) застосовує такі положення.

1. Організація бухгалтерського обліку

1.1. Відображати господарські операції в бухгалтерському обліку і складати фінансову звітність відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

1.2. Застосовувати на Підприємстві журнально-ордерну систему обліку.

1.3. Встановити таку форму організації бухгалтерського обліку: бухгалтерський облік ведуть бухгалтер на чолі з головним бухгалтером.

1.4. Облік активів і зобов'язань вести окремо за такими видами діяльності:

- реалізація товарів, робіт, послуг що оподатковуються ПДВ за ставкою 20%;
- реалізація товарів, робіт, послуг за якими передбачене звільнення від оподаткування ПДВ.

2. Повноваження на підпис документів

2.1. Право першого підпису на банківських, касових та розрахунково-платіжних документах має генеральний директор.

2.2. Головний бухгалтер має право другого підпису.

Продовження додатка В

2.3. На час відсутності генерального директора право першого підпису має заступник генерального директора.

2.4. На час відсутності головного бухгалтера право другого підпису надають бухгалтерові за письмовим наказом (розпорядженням) генерального директора.

2.5. Під час відсутності на робочому місці з поважних причин головного бухгалтера його обов'язки, відповідальність і права покладають на бухгалтера письмовим наказом (розпорядженням) генерального директора.

2.6. Право підпису окремих документів може надавати генеральний директор за письмовим наказом (розпорядженням).

3. Документообіг

3.1. До дати затвердження відповідними органами окремих форм первинних документів застосовувати форми, затверджені Підприємством.

3.2. Для відображення операцій у разі відсутності первинних документів на дату балансу застосовувати внутрішній акт.

3.3. Первинні та зведені облікові документи складати у паперовій або в електронній формі.

4. Інвентаризація

4.1. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань за письмовим наказом (розпорядженням) генерального директора, якщо інше не передбачено законом.

4.2. Затвердити склад постійно діючої інвентаризаційної комісії.

4.3. Проводити повну інвентаризацію основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків з перевіркою їх фактичної наявності та документального підтвердження станом на «01» листопада відповідного року.

5. Оцінка

5.1. В разі переоцінки основних засобів суму дооцінки необоротних активів зараховувати до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) під час вибуття переоцінених необоротних активів;

5.2. Залучати для проведення оцінки окремих об'єктів активів суб'єктів оціночної діяльності за письмовим наказом (розпорядженням) генерального директора.

6. Бухгалтерський облік

6.1. Вести бухгалтерський облік відповідно до Робочого плану рахунків.

6.2. Для обліку витрат застосовувати рахунки класу 9 «Витрат діяльності».

6.3. Встановити тривалість операційного циклу для виробництва продукції – один календарний місяць.

6.4. Ступінь завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) оцінювати шляхом вивчення виконаної роботи.

Продовження додатка В

6.5. Визначати строки корисного використання основних засобів і нематеріальних активів з урахуванням відповідних мінімально допустимих строків, встановлених податковим законодавством.

6.6. Амортизацію основних засобів та нематеріальних активів здійснювати прямолінійним методом із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта основних засобів і нематеріальних активів окремо на підставі письмового наказу (розпорядження) генерального директора.

6.7. Нараховувати амортизацію основних засобів та нематеріальних активів щомісяця.

6.8. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів встановлювати окремо на підставі письмового наказу (розпорядження) генерального директора.

6.9. Нараховувати амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів в першому місяці використання об'єкта у сумі 100 відсотків його вартості.

6.10. Факт поліпшення об'єкта основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо) встановлює генеральний директор за письмовим наказом (розпорядженням).

6.11. Одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування.

6.12. У разі вибуття запасів застосовувати метод перших за часом надходжень запасів (ФІФО).

6.13. Застосовувати прямі витрати на оплату праці як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальнопромислових витрат;

6.14. У виробництві застосовувати позамовний метод обліку витрат на виробництво та калькулювання виробничої собівартості продукції;

6.15. Встановити межу суттєвості для:

– окремих об'єктів обліку, що належать до активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, – 5% підсумку всіх активів, зобов'язань і власного капіталу відповідно;

– окремих видів доходів і витрат – 3% чистого прибутку (збитку) підприємства;

– зменшення корисності об'єктів основних засобів та нематеріальних активів – відхилення залишкової вартості від їхньої справедливої вартості – 10%;

– визначення подібних активів – різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну не має перевищувати 10%;

– статей балансу – 5% підсумку балансу;

– статей звіту про фінансові результати – 5% суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

– статей звіту про рух грошових коштів – 5% суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності;

6.16. Зміни до цього Положення вносить генеральний директор за письмовим наказом (розпорядженням).

Фінансова звітність ТОВ «Делікатеси ІКО» за 2021-2023 роки

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2022	01	01
Підприємство	ТОВ "ДЕЛІКАТЕСИ ІКО"	за ЄДРПОУ		
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КАТОРТГ ¹		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Виробництво м'ясних продуктів	за КВЕД		
Середня кількість працівників, осіб	16			
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	Богдана Мельника, буд. 8, с. ІВАНКОВА, КАЛУСЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77324	0965632099		

I. Баланс на 31.12.2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	1801006
			На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	
накопичена амортизація	1002	(0)	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005	39	489.3
Основні засоби:	1010	318.5	449.4
первісна вартість	1011	319.8	492.3
знос	1012	(1.3)	(42.9)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	357.5	938.7
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1731.6	530.4
у тому числі готова продукція	1103	0	382.8
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	18.1	130.8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12.2	1
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5	4153.2
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	38.5	2965.6
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Інші оборотні активи	1190	132.8	84.5
Усього за розділом II	1195	1938.2	7865.5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	2295.7	8804.2

Продовження додатка Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1290	1290
Додатковий капітал	1410	0	6150
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-150.4	193
Неоплачений капітал	1425	(871)	( )
Усього за розділом I	1495	268.6	7633
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	739.6	340.6
розрахунками з бюджетом	1620	0.8	150.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	75.3
розрахунками зі страхування	1625	0.8	20.5
розрахунками з оплати праці	1630	3.9	83
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	1282	576.6
Усього за розділом III	1695	2027.1	1171.2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	2295.7	8804.2

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2021 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	54056.4	1.1
Інші операційні доходи	2120	0.2	0
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	54056.6	1.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(50373.9)	(1.1)
Інші операційні витрати	2180	(3264.3)	(201)
Інші витрати	2270	( )	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(53638.2)	(202.1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	418.4	-201
Податок на прибуток	2300	(75.3)	(0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	343.1	-201

Керівник

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Продовження додатка Г

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2023	1	1
Підприємство	ТОВ "ДЕЛКАТЕСИ ІКО"	за ЄДРПОУ		
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КАТОРТГ ¹		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Виробництво м'ясних продуктів	за КВЕД		
Середня кількість працівників, осіб	34			
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	Богдана Мельника, буд. 8, с. ІВАНКОВА, КАЛУСЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77324	0505600910		

І. Баланс на 31.12.2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	1801006
			На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	
накопичена амортизація	1002	(0)	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005	489.3	5938.2
Основні засоби:	1010	449.4	394.6
первісна вартість	1011	492.3	492.3
знос	1012	(42.9)	(97.7)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	938.7	6332.8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	530.4	1833.3
у тому числі готова продукція	1103	382.8	415.6
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	130.8	861.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1	2.9
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4153.2	1885.4
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	2965.6	3098.6
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Інші оборотні активи	1190	84.5	22
Усього за розділом II	1195	7865.5	7703.7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	8804.2	14036.5

Продовження додатка Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1290	8290
Додатковий капітал	1410	6150	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	193	1400.7
Неоплачений капітал	1425	(0)	( )
Усього за розділом I	1495	7633	9690.7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	8.9
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	340.6	3787.9
розрахунками з бюджетом	1620	150.5	318.9
у тому числі з податку на прибуток	1621	75.3	90
розрахунками зі страхування	1625	20.5	
розрахунками з оплати праці	1630	83	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	576.6	230.1
Усього за розділом III	1695	1171.2	4336.9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	8804.2	14036.5

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2022 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	103881.3	54056.4
Інші операційні доходи	2120	.6	.2
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	103881.9	54056.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(95413.5)	(50373.9)
Інші операційні витрати	2180	(6981.6)	(3264.3)
Інші витрати	2270	( )	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(102395.1)	(53638.2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1486.8	418.4
Податок на прибуток	2300	(271.6)	(75.3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1215.2	343.1

Керівник

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Продовження додатка Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8290	8290
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1491.6	3959.6
Неоплачений капітал	1425	(0)	( )
Усього за розділом I	1495	9781.6	12249.6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	8.9	573.9
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	3787.9	1989.6
розрахунками з бюджетом	1620	318.9	364.3
у тому числі з податку на прибуток	1621	90	184.9
розрахунками зі страхування	1625	0	
розрахунками з оплати праці	1630	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	230.1	378.5
Усього за розділом III	1695	4336.9	2732.4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	14127.4	15555.9

2. Звіт про фінансові результати

за _____ Рік 2023 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	126778.1	103881.3
Інші операційні доходи	2120	.1	.6
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	126778.2	103881.9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(114014.4)	(95413.5)
Інші операційні витрати	2180	(9753.3)	(6981.6)
Інші витрати	2270	(.8)	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(123768.5)	(102395.1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	3009.7	1486.8
Податок на прибуток	2300	(541.7)	(271.6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	2468	1215.2

Керівник

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЛУЦІВ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.